

ZPRAVODAJ

milovníků a pěstitelů růží

únor
2008

Rosa klub ČR, SZO ČZS

95

Částečný pohled na areál bývalého Královského opatství Chaalis,
místo konání 1. mezinárodní konference o historických rúžích,
vpravo zachovalý kostel, uprostřed ruiny kláštera, vlevo pobočka Institutu de France

OBSAH

Slovo úvodem	2
--------------------	---

Organizační činnost

Pozvánka na výroční členskou schůzi 2008.....	3
Pozvánka do Hradce Králové na vyhlášení vítězných růží XXVI. ročníku.....	4
Pozvánka na Letní setkání v Brně a Rajhradu	5
Zpráva o činnosti Rosa klubu ČR	6
Zpráva o hospodaření v roce 2007.....	7
Rozárium jubilejní.....	10
Letní setkání členů v roce 2007 v Lidicích	10
Zpráva o činnosti pražského odboru Rosa klubu	11
Doplněk ke zprávě o činnosti Rosa klubu.....	12
Zpráva o stavu a výhledech genofondové sbírce českých růží.....	13
Výstava na veltruském zámku	14
Zpráva z cesty za očky českých růží pro genobanku v Rajhradě	15
Životní jubilea členů v roce 2008	16
Poděkování za vyšší příspěvky.....	17
Kladenská výstava Růže a květy podzimu	18
Zprávy z ČZS.....	18
Kalendář růžařských a zahradnických akcí v roce 2008.....	19

Odborné články

Popis vítězných růží XXV. ročníku soutěže v Hradci Králové 2007	20
Růže lesklá.....	25
Podnož– R. canina ‘pfänder’	26
www.krasneruze.cz	29
Brněnská růže.....	29
O Böhmových Stručných a praktických radách	30
Růže a Pákistán	30

Ze světa růží

Zpráva z 11. konference o historických růžích v Chaalis	31
Výsledky mezinárodních soutěží nových růží v Evropě 2007	40
Zpráva z WFRS	41
Z bulletinů spřátelených růžařských společností v Německu, Nizozemí, Belgii, Švédsku, Anglii, Itálii, Austrálii a Jižní Africe	43

Poezie růží

Vítězslav Nezval: Menší růžová zahrada	46
--	----

Fotografie na titulní straně je od Věry Milerové

Vážení přátelé,

jsme skoro každodenně konfrontováni předpověďmi o naší budoucnosti i o vymoženostech vědy a techniky. Mluví se o výrobě biopaliv z obilí či kukuřice do té míry, že skoro nezbude na potraviny. Mluví se o boji proti globálnímu oteplování země snižováním emisí kyslíčnicku uhličitého, to ale omezuje především rozvoj rozvojových zemí, jako Čína nebo Indie. Přitom se ukazuje, že významnými producenti metanu, rovněž skleníkovatelného plynu, jsou krávy během přežvýkování, takže by se měli ustájit a plyn jímat a nějak zužitkovat, nebo by se měly krávy naočkovat bakteriemi z klokanů, které metan neprodukují (titulkář LN to vystihl takto „Vědci se pustili do boje s kravími větry“). Nebo jsou naší nadějí bakterie, plující zatím v oceánech, které dokáží energii čerpat přímo ze slunečního svitu a naklonovat tak, aby vyráběly biolih či jiné látky přímo, místo spalování ropy a uhlí (titule v LN zní: „Modrá planeta je planeta bakterií“)?

K čemu je toto vše milovníkovi růží? Může totiž doufat, že věda zvítězí nad černou skvrnitostí, nad vadnutím řezaných růží, přinese růžím nové barvy, vůně a tvary apod. Nebo to raději nechceme?

Dnešní číslo je převážně věnováno historickým růžím. Je mi známo, že u nás není téma starých růží hitem. Důkazem je například internetová stránka www.krasneruze.cz, navštívená více než 300 000 návštěvníky, vyzývající k hodnocení 57 starých růží. Nedostaly žádný hlas, ani kladný, ale naštěstí ani zatracující. Důvodem bude spíše to, že historické růže nejsou u nás známy, že minulý režim nepřál ani těm nejposlednějším (kvůli licenčním poplatkům), ani těm zasloužilým, budovatelským, průkopnickým, bez nichž by ty lepší nebyly. V lásce k starým růžím je samozřejmě nostalgie, módnost nebo protest proti nadprodukci růží nových, navíc je k tomu zapotřebí dostatek pěstební plochy, nikoliv mezi paneláky, ale v poněkud kulturnějším prostředí. Dojde k větší oblibě starých růží i u nás? Především se musíme s nimi seznámit. Naštěstí někteří školkaři je nabízejí, ukazují je ve svých školkách. Držme jim palce!

Zavedením internetových stránek www.rosaklub.cz a požíváním e-mailové adresy josef.thomas@suro.cz (sice služební, ale z tolerantnosti ústavu i pro klubovou problematiku) jsme pionýry v moderní komunikaci. Mohu nabídnout i příklad e-shopu: www.dewilde.nl, zatím sice v Nizozemí, ale co jsme v schengenském prostoru by to neměl být problém. Jinak je nutno konstatovat, že nabídka informací o růžích prostřednictvím internetu je ohromující. A do té míry, že existence takového Rosa klubu se svým zpravodajem a dalšími aktivitami, by se mohla zdát být životně ohrožena. Naštěstí zájem o růže, láska k růžím se musí nakonec zhmotnit v růži, nejlépe ve vlastnoručně vypěstované a v kontakt s lidmi z masa a kostí, nikoliv jen virtuálními. Doufejme, že Rosa klub ani po čtyřiceti letech neztratil životní sílu a po dočkání demokratické svobody se osvědčí i v éře virtuální.

Dr. J. Thomas

K zpravodaji je přiložena vyplněná Poštovní poukázka A na členský a účelový příspěvek s Vaším členským číslem jako variabilní symbol. Výše příspěvku je uvedena na poslední straně Zpravodaje. Členové, kteří jsou v ČZS organizováni prostřednictvím Rosa klubu, dostávají navíc Rukověť Zahradkáře 2008 a známku ČZS 2008.

Pokud někdo obdržel Rukověť a známku nesprávně nebo naopak je nedostal, necht' se laskavě Rukověť a známku vrátí př. Bártíkovi, hospodáři Rosa klubu, nebo jej požádá, aby věc napravil.

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

POZVÁNKA

**na výroční členskou schůzi ROSA KLUBU ČR
a slavnostní setkání k 40. výročí založení Rosa klubu
v sobotu 1. března 2008 od 9 do 12 hodin
v Tiskovém středisku Státního úřadu pro jadernou bezpečnost
Senovážné náměstí č. 9 (roh s Dlážďenou) v Praze 1**

Program:

1. Organizační část - v 9 hodin

- Zahájení
- Výroční zpráva o činnosti
- Pokladní a revizní zpráva
- Diskuze a usnesení

2. Slavnostní část za účasti řady zvaných hostů - v 10 hodin

Prezentace hlavních akcí Rosa klubu ČR

- Rosa klub a ČZS – Dr. J. Thomas
- Mezinárodní soutěž novinek růží v Hradci Králové – Dr. Stanislav Konšťacký
- Vydávání zpravodaje Rosa klubu – Dr. Josef Thomas
- Příprava genofondového rozária růží českých šlechtitelů v Rajhradě
– Doc. Ing. Bohumil Jaša a Ing. Bohumil Zavadil
- Internetová stránka www.rosaklub.cz – Adam Holub
- Světová federace růžařských společností – Dr. J. Thomas

Setkání bude zakončeno přípitkem na zdar další činnosti

Všechny členy srdečně zveme a těšíme se na hojnou účast

Výbor Rosa klubu ČR

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

POZVÁNKA

**na slavnostní vyhlášení výsledků XXVI. ročníku
Mezinárodní soutěže novinek růží
v sobotu dne 14. června 2007 v 10 hodin
v Soutěžním rozáriu v Hradci Králové - Kuklenách**

Program:

- **Vystoupení pěveckého sdružení učitelů CANTUS**
- **Uvítání hostů**
- **Vyhlášení výsledků XXVI. ročníku soutěže**
- **Ustavení komisí: Stálá odborná komise, Dámská komise**
- **Zahájení nových soutěží**
- **Vyhlášení výsledků jednorázových soutěží**
- **Volná prohlídka rozária**

Všechny milovníky růží srdečně zveme a těšíme se na hojnou účast.

Za

Technické služby Hradec Králové

Ing. Jiří Henzl

Organizační výbor soutěží Rosa klubu ČR

RNDr. Václav Koula

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

POZVÁNKA

**na LETNÍ SETKÁNÍ ČLENŮ ROSA KLUBU ČR
v Botanické zahradě a arboretu MZLU v Brně
a ve Střední odborné škole zahradnické v Rajhradu
v některou sobotu na přelomu června a července 2008**

Letní setkání nabídne

- **informace o genovém inženýrství v okrasném zahradnictví,**
- **informace o stavu a výhledech genofondové sbírky růží šlechtitelů působících v Čechách, Moravě a Slezsku**
- **a prohlídku zaškolkovaných odrůd v SOŠ Rajhrad.**

Další informace o genofondové sbírce jsou uvedeny v článcích na str. 12 a 13.

Vzhledem k obtížnosti stanovit termín s dobrým květenstvím předloňských i loňských očkovanců růží, prosíme zájemce o účast na Letním setkání, aby se na přesný termín konání informovali na internetových stránkách SOŠ **www.skolarajhrad.cz** nebo telefonicky přímo u Ing. B. Zavadila, pedagoga SOŠ a jednoho z organizátorů letního setkání.

Informace o Botanické zahradě v Brně a SOŠ zahradnické v Rajhradu a jejich umístění najdete na **www.mendelu.cz/arboretum** a **www.skolarajhrad.cz**.

K účasti na Letním setkání členů Rosa klubu srdečně zve
výbor Rosa klubu ČR

NEPŘEHLÉDNĚTE! • NEZAPOMEŇTE! • PŘIJĎTE!

Zpráva o činnosti Rosa klubu ČR v roce 2007

1. Zpravodaj Rosa klubu ČR

V roce 2007 vyšly podle plánu dva zpravodaje, a to č. 93 v únoru a č. 94 v červenci. První zpravodaj vyšel začátkem února, aby přinesl včas pozvánku na valnou hromadu dne 3. března a obsáhle informoval o 14. celosvětovém setkání růžařů v Osace v roce 2006, které bylo tématem odpoledního programu valné hromady. Přinesl zprávy o výstavách růží ve Veltrusích, Lysé a Olomouci, o výsledcích soutěže růží v Hradci Králové a o zájezdu Rosa klubu za růžemi do Maďarska, Slovenska a Rakouska v předchozím roce. Druhé číslo obsahovalo pozvání na čtyři nejdůležitější akce – letní setkání v Lidicích, vyhlášení vítězných růží v Hradci Králové, výstava růží ve Veltrusích a na další setkání v Rajhradě. Byly otištěny i rozdílné názory 10 členů na náplň činnosti odborů Rosa klubu. Bohužel nikdo další na tuto diskuzi nezareagoval.

2. Mezinárodní soutěž novinek růží v Hradci Králové

Dne 14. června byly slavnostně vyhlášeny vítězné růže XXV. ročníku mezinárodní soutěže v Hradci Králové, a to za účasti zástupců města i kraje. Ocenění Zlatá růže města Hradce Králové získala velkokvětá sytě tmavorůžově kvetoucí růže zatím nepojmenovaná s kódem MEIclusiv francouzského šlechtitele Alaina Meillanda. Podrobný popis oceněných růží vyjde ve zpravodaji č. 95. Organizátoři soutěže opět vydali Bulletin o soutěži v angličtině a s fotografiemi všech oceněných růží; bulletin byl rozeslán všem organizátorům soutěží růží v evropských městech.

Soutěžní rozárium navštívil při této příležitosti opět pan Mouchotte, šlechtitel růžařského závodu Meilland-Richardier v Lyonu, který zaslal nové růže do soutěže. Koncem roku byly zasaženy růže pro soutěžní období 2007 - 2010.

3. Internetová stránka Rosa klubu ČR – www.rosaklub.cz

Naše internetové stránky www.rosaklub.cz zahájily v roce 2007 svou virtuální existenci. Je tedy vyhledatelná pod heslem růže a byla jako odkaz (link) nainstalována na řadě jiných internetových stránek. Byla dodatečně vybavena i regrací počtu návštěvníků. Navštivte ji a zašlete výboru konstruktivní náměty na vylepšení, či dodejte podklady pro doplnění.

4. Pokračování příprav na založení genofondové sbírky růží českých a moravských šlechtitelů

Dne 23. června 2007 se konalo druhé setkání spolupracovníků a podporovatelů národní genofondové kolekce růží v SOŠ zahradnické v Rajhradě, organizované Ing. Bohumilem Zavadilem a Doc. Bohumilem Jašou a podporované ústředím ČZS, úřadem Jihočeského kraje a Svazem školkařů ČR. V srpnu byly z EU rozária Sangerhausen dovezena další očka chybějících odrůd vyšlechtěných českými a moravskými šlechtiteli.

5. Expozice růží na výstavách ČSZ v Lysé n.L. a v Olomouci

Tuto povinnost Rosa klubu, jakožto specializované ZO ČZS, uložené ústředím ČZS, zařídil tradičně dobře př. Doc. Jaša, a to přes značné potíže způsobené počasím v prvním pololetí roku. Podrobná zpráva bude ve zpravodaji č. 95

6. 11. mezinárodní konference o historických růžích v Chaalis (Francie)

To bylo významnou růžařskou událostí roku na podporu zachování starých růží, které umožnily vznik růží dnešních. Zúčastnil se jí předseda Rosa klubu ČR (na vlastní náklady). Toto téma bude náplní odpoledního programu valné hromady.

7. Členské příspěvky

Jako již tradičně se ukázalo, že platba členského příspěvku je určitou zkouškou lásky k růžím, které jsou Rosa klubem zastupovány a zinstitutionalizovány (strašné slovo). Členů Rosa klubu ČR je nyní už jen 236 a z nich 87% platí příspěvky včas, a většinou ihned po obdržení složenky, a 27% členů platí dokonce částku vyšší, za což jim výbor děkuje, kdežto 13% členů to odkládá až zřejmě zapomene. I po letošní urgenci se bohužel většinou dovidáme o úmrtí člena nebo obdržíme žádost o zrušení členství pro nemoc či stáří. Naštěstí se v roce 2007 přihlásilo 11 nových členů. Na tom se zřejmě podílí i internet.

NÁVRH PLÁNU AKCÍ ROSA KLUBU ČR V ROCE 2008 – k diskuzi na valné hromadě

Mimo tradiční aktivity jako jsou:

- valná hromada v roce 2008,
- průběžné zajištění provozu a slavnostní zakončení 26. ročníku Soutěžního rozária v Hradci Králové,
- vydání dvou dalších čísel zpravodaje – č. 95 (v únoru) a č. 96 (v červnu)

výbor navrhuje:

- podílet se na přípravě expozic růží na výstavách v Lysé n.L. a v Olomouci
- zorganizovat Letní setkání členů Rosa klubu v Brně a Rajhradu,
- vydat ročenku k oslavě 40. výročí založení Rosa klubu
- pokračovat v přípravě a rozvoji genofondového rozária
- průběžný styk s WFRS a jejími členskými společnostmi,

Za výbor: Dr. J. Thomas, předseda

Zpráva o výsledku hospodaření Rosa klubu ČR v roce 2007

Vážení přátelé.

Hospodaření Rosa klubu ČR se řídilo rozpočtem schváleným na valné hromadě 3. 3. 2007.

Celkové příjmy ve výši 86 271,50 Kč byly nižší o 6 728,50 Kč.

Celkové výdaje ve výši 92 053,82 Kč byly nižší o 946,18 Kč

ORGANIZAČNÍ ČINNOST

Podrobnější informace o příjmech a vydáních jsou v přehledu hospodaření, který je nedílnou součástí této zprávy.

U členských příspěvků je příjem vyšší o 4 460 Kč.

Největší část vydání tvoří zpravodaj, soutěžní rozárium a poštovné.

Proti začátku roku 2007 je k 1. 1. 2008 zůstatek nižší o 15 524,47 Kč.

Tak jako v minulých letech splnili někteří členové svou povinnost zaplatit členské příspěvky až po urgenci.

Děkuji těm členům, kteří svoji povinnost splnili včas a děkuji všem těm, kteří poslali vyšší účelové příspěvky – jde o 72 členy.

8. ledna 2008

Vladislav Bártík, hospodář

PŘEHLED A ROZVAHA

Položky		Rozpočet	Skutečnost
	Příjmy	Kč	Kč
členské příspěvky, účelové a zákl.		45 000	49 460,00
půjčka		0	9 000,00
dotace na zpravodaje a soutěž růží		48 000	27 337,28
z toho: ČZS	31 000	0	0
Magistrát HK	10 000	0	0
sponzorský dar Svazu školkařů	7 000		0
úroky	0	0	474,22
	celkem	104 000	86 271,50
	Výdaje		
odvod části zákl. příspěvku		7 200	7 200,00
2 zpravodaje: edice, tisk, expedice		47 000	21 933,17
soutěžní rozárium v HK		20 000	27 380,50
odměny		0	5 000,00
genofondové rozárium Rajhrad		5 000	6 284,50
klubová činnost		2 000	8 436,55
spořitelní poplatky		2 500	1 890,50
poštovní poplatky		4 500	8 928,60
vrácení půjčky		0	5 000,00
členský příspěvek WFRS		5 000	0,00
	celkem	93 000	92 053,82

Rozvaha hospodaření

	Pokladna	Běžný účet	Celkem
stav fin. prostředků k 1. lednu 2007	3 455,00	79 074,99	82 529,99
celkové příjmy	23 110,00	70 361,50	93 471,50
celkové výdaje	24 457,50	84 538,97	108 995,97
stav fin. prostředků k 31. prosinci 2007	3 455,00	79 074,99	82 529,99
výsledek hospodaření	-1 347,00	-14 177,47	-15 524,47

8. ledna 2008

Bártík Vlad., hospodář

NÁVRH ROZPOČTU SZO ČZS ROSA KLUB ČR NA ROK 2008

Položky		Rozpočet
		Kč
Příjmy		
členské příspěvky, účelové a základní		45 000
dotace na zpravodaje a soutěž růží		52 000
z toho: ČZS	35 000	0
Magistrát HK	10 000	0
sponzorský dar Svazu školkařů	7 000	
Plánované příjmy celkem		97 000
Výdaje		
odvod části zákl. příspěvku		7 200
edice a tisk 2 zpravodajů a		80 000
expedice zpravodajů a ročenky		7 000
soutěžní rozárium v HK		20 000
genofondové rozárium Rajhrad		5 000
klubová činnost		2 000
spořitelní poplatky		2 300
poštovní poplatky		4 500
členský příspěvek WFRS		5 000
Plánované výdaje celkem		133 000

Rozpočet na rok 2008 je navržený jako deficitní s ohledem na ročenku k 40. výročí založení Rosa klubu.

Rozárium jubilejní

Minulý rok byl mimořádný hned v několika ohledech. Především tím, že hradecké rozárium slavilo 25 let svého trvání. Pak také tím, že si s námi matička příroda pěkně pohrála. Předloni to vypadalo, že se snad ani jara nedočkáme, vloni naopak zima ukončila svoji vládu poněkud předčasně. Léto nám začalo nějak brzy, což se projevilo hlavně tím, že růže rozkvétaly už koncem května a první hodnocení netradičně proběhlo již na začátku června, ještě před slavnostním otevřením rozária.

Slavnost růží byla opět krásná, počasí nádherné, ostatně jako vždy v posledních několika letech. Sluníčko vlídně hledělo na hosty i na pečlivě upravené záhony. Nejprve nás svým zpěvem potěšilo pěvecké sdružení Cantus z Jaroměře, poté všechny přítomné přivítal Ing. Jiří Pirner, který vyzval návštěvníky k uctění památky zesnulého pana Miloše Vícha povstáním a chvílí ticha.

Pozvání na slavnost přijal i přes svůj velmi náročný program hejtman Královéhradeckého kraje p. Pavel Bradík. Svou přítomností nás poctil také doc. MUDr. Karel Barták, senátor PS ČR, který velice mile pohovořil o svém vztahu k zahrádkaření. Doc. Jaša s kapkou humoru přednesl zprávu o historii rozária, zmínil se i o chystaném projektu založení genobanky růží v Rajhradu ve spolupráci s tamní SZŠ. Naše shromáždění pozdravil také ředitel Zahrádkářského muzea ČSZ Ing. Otto Macl.

Vyhlášení výsledků Mezinárodní soutěže novinek růží se ujala paní Mirka Dostálová. Cenu za Zlatou růži města Hradce Králové předal p. Bradík zástupci firmy Meilland panu Mouchotovi z Francie.

Po skončení té oficiálnější části programu se přítomní rozešli mezi záhony i ke stolům s výborným občerstvením, pro odborné komise nastala obvyklá práce s hodnocením růží.

Děkujeme organizátorům za vynikající přípravu programu, panu Desenskému za skvělou úpravu celého rozária a vůbec všem, kdo mají rádi růže a přišli se potěšit jejich krásou a vůní.

Eva Smékalová

Letní setkání členů Rosa klubu ČR v roce 2007 v Lidicích

Letní setkání 2007 zajišťoval pražský odbor Rosa klubu 23. června v Lidicích. Oficiální část se konala dopoledne v prostorách lidické Galerie.

Uvítal nás zástupce památníku Ing. Tauber a vyprávěl o rekonstrukci a symbolice růžového sadu. Autorem nové koncepce pietního místa, která je velmi zdařilá, je ing. Bulř z Průhonic.

Poté všichni uvítali doktora Větvíčku z pražské Botanické zahrady a autora známé knihy o růžích. Tématem přednášky byly botanické růže, bohatě doprovázené čerstvě nařezanými ukázkami. S humorem jemu vlastním, zavzpomínal také na své učitele a spolupracovníky.

Po promítnutí aktuální fotoreportáže z hodnocení novinek v soutěžním rozáriu v Hradci Králové a malém občerstvení nás paní „šéfzahradnice“ provedla růžovým sadem. Byl i přes velká vedra

ve výborné kondici a perfektně udržovaný. Kromě několika pnoucích růží, bylo v plném květu prakticky všech 27 000 keřů. Obrazce, vytvořené z tisíců plně rozkvetlých červených růží, ve slunečním světle působily neopakovatelným dojmem. Paní inženýrka Beranová zodpovídala dotazy na choroby, postřiky a podobně ještě dlouho do odpoledne. Příjemné povídání ukončil až bouřkový mrak, který nám připomněl, že se odpoledne nachýlilo a je čas se rozejít.

Věra Milerová

Zpráva o činnosti pražského odboru Rosa klubu

Pražský odbor v roce 2007 zorganizoval pro své členy tři společné akce:

- 2. června **exkurzi do Dendrologické zahrady** s cílem zachytit hlavní období flóry jednokvětoucích sadových a pnoucích růží. Počasí nám přálo, růže na konstrukcích byly v plném květu, bohatě obsypány květenstvími jako v zahradnickém katalogu. Zahradou nás provedl doktor Žlebčík, ukázal nám i nové výsadby zahraničních i českých romantických a historických růží. Upozornil nás také na řadu zajímavých dřevin a bylin.

Alchymist

- Letošní **Letní setkání Rosa klubu ČR v Lidicích** se povedlo díky obětavé pomoci př. Patákové z Kladna i ochotě ředitele Památníku Lidice Ing. Červencla a jeho spolupracovníků. - viz článek „Letní setkání“.

Bohužel se termín překrýval s akcí v Rajhradě, takže řada členů litovala, že se nemohla zúčastnit obou akcí.

Všem, kteří na Letním setkání nebyli doporučuji – zajedte se na tuto největší výsadbu růží v České republice podívat individuálně – stojí to za to.

- Červencová **akce v Růžové školce pana Macháčka** sice nepřinesla tu záplavu květů na kterou jsme v Kunraticích v této době zvyklí, ale zato ukázala schopnost očkovačů vypořádat se i s extrémními vedry. Setkání to bylo velmi milé a přátelské a dalo dohromady početně nevelkou skupinu nadšenců, kteří projevovali radost nad každým krásně rozkvetlým květem. A slíbili si, že přijdou příště znovu a že budou mít určitě víc štěstí na počasí.

Santana

V dopise jsme naše členy upozornili na termíny všech výstav a růžařských akcí o kterých se nám podařilo s předstihem opatřit informace. Dále v dopise byly tipy na výlety za růžemi do různých lokalit po celé ČR.

Už se těším, že se v létě opět setkáme a že nás bude zase o něco víc.

Zajímá Vás co bude v letošním roce? To se v tomto článku zatím nedozvíte. Je krátce po novém roce a určit vhodný termín s takovým předstihem nelze - kdoví, jaký nás čeká rok. Česká pošta opět zdražila, takže doporučuji sbírat informace přes internetové stránky Rosa klubu, kontaktem přes e-mail: vera.milerova@seznam.cz a nebo osobně na Valné hromadě.

Věra Milerová, vedoucí PORK

Doplňěk ke zprávě o činnosti Rosa klubu

Rosa klub je jedna z prvních základních zájmových organizací. Vznikla již v první republice, ale vydržela jen krátkou dobu. V roce 1968 se stala a dodnes zůstala řádným členem ČZS i když se po roce 1990 objevily snahy o osamostatnění se. Vývoj organizace byl jak bouřlivý tak i kolísavý. Nejdříve jeho členská základna rostla až do výše asi 2.500 členů a ve větších městech se tvořily samostatné skupiny. Stalo se tak např. v Plzni, v Hradci Králové, v Brně, v Přerově atd. Jejich činností byly výstavy, schůze a nezapomenutelná letní setkání, kterých se účastnilo až 150 členů. Členové ale stárli a také rok 1990 do naší činnosti hluboké zasáhl. Dnes máme asi 250 členů. Na rozdíl od zahraničí, kde je spolková činnost uznávána a podporována (např. ve Francii a v Německu čítají jejich růžařské společnosti 3 – 5 tisíc členů), u nás poklesl zájem o takovou spolkovou činnost.

Pomáhali jsme při vzniku a tvorbě rozária na Flóře Olomouci, v Lidicích a hlavně s pochopením a s podporou města Hradce Králové při založení Mezinárodního soutěžního rozária. To stále pracuje a získalo svoji stálou dobrou pověst v růžařských společnostech v zahraničí. Nejlepší růže získávají cenu „Zlatá růže města Hradec Králové“. K tomu v posledních letech přibyla cena za nejvonnější růži udělovaná speciální dámskou komisí.

I v roce 2007, kdy růže kvetly velmi brzy, jsme díky některým školkařům, kterým patří naše vřelé poděkování, uspořádali velmi pěknou expozici růží na letní etapě výstava Flóra v Olomouci - jedinou expozici růží na této výstavě.

Stále se konají na několika místech v republice setkání milovníků růží i když již v menším rozsahu. Stále aktivní jsou členové Rosa klubu v Kralupech a to díky ženám.

V roce 2004 jsme reagovali na výzvu světové organizace růžařských společností a začali jsme s přípravou tzv. genetické banky růží. Ta soustřeďuje česká novošlechtění. Od roku 1880 je v naší literatuře popsáno asi 400 původních odrůd od českých šlechtitelů jako byli či jsou Geschwind, Böhm, Brada, Večeřa, Urban, Tesař, Červený, Brabec a další. Zatím jich máme shromážděno téměř 300. Hledání zbylých odrůd stále pokračuje.

Díky pochopení ředitele Střední zahradnické školy v Rajhradě Dr. Kňazíka byla v roce 2006 založena na pozemcích této školy školka a již v roce 2006 byly řada odrůd naočkována. Další pak v roce 2007. V roce 2007 jsme měli již první květy a vystavovali je na Flóře v Olomouci. V roce 2008 založíme v Rajhradě matečný porost. Věříme, že tato akce zaujme jak členy Rosa Klubu, tak i odbornou veřejnost. Porost bude po dohodě přístupný i veřejnosti. Financování celé akce je doposud možné díky vstřícnosti rajhradské zahradnické školy a dobrovolné práci několika členů. Cestu pro očka do světového rozária v Sangerhausenu v srpnu 2007 hradil Rosa Klub.

Věříme, že nalezneme plné pochopení i u členů Rosa Klubu a také oni svými sponzorskými dary podpoří tuto akci. Zvláště počítáme se sponzorskou podporou Svazu školkařů a jednotlivých školek, neboť tato genetická banka bude vizitkou nás všech a již dnes se těší pozornosti kolegů růžařů ze zahraničí. Sponzorské dary jakékoliv výše zasílejte na účet Sdružení bohunických zahradníků, Lány 34, 625 00 Brno, IČO 26623188, číslo účtu u Komerční banky je 27936940257/0100. Sponzory, částky a vyúčtování pravidelně zveřejníme ve Zpravodaji Rosa klubu.

V době kvetení v roce 2008 uspořádáme v Rajhradě setkání, případně dle možností také alespoň jednodenní konferenci o genovém inženýrství v oboru.

Věříme, že se s Vaší pomocí práce na genetické bance podaří.

Doc. Ing. Bohumil Jaša

Zpráva o stavu a výhledech genofondové sbírce českých růží

Na pozemcích Střední zahradnické školy v Rajhradě u Brna jsme v roce 2006 začali ve spolupráci s Rosa klubem pracovat na kompletaci odrůd do genetické banky růží v intencích WFRS.

V prvním roce sběrů jsme vyšli z těch možností, které nám skýtalo nejbližší okolí. Tím byly především sbírky uznávaných institucí, které mohly bez problémů ručit za pravost poskytované odrůdy a za její zdravotní stav. První sběr oček jsme uskutečnili ve výzkumném ústavu v Průhoncích a v Dendrologické zahradě tamtéž, potom v rozáriu Flóry v Olomouci a především pak v Arboretu Borová Hora patřícímu Technické universitě ve Zvolenu, kde jsme získali téměř 120 odrůd naráz. Celkem se nám tak podařilo shromáždit asi 220 odrůd růží. Tyto jsme ihned naočkovali a v následujícím roce, (tj. roce 2007) jsme je v rámci školky přeočkovali dále.

V roce 2007 jsme provedli další sběr a to v německém Sangerhausenu, kde nám ředitelství tamního světového rozária vyšlo velmi vstřícně. Tento sběr čítal asi 70 odrůd, které jsou nyní naočkované.

Celkový počet odrůd je tedy necelých 300 a je zde výhled na dalších 20 – 30 odrůd. Jedná se především o ty odrůdy, které jsou již zařazeny v rozáriích. Chybí nám ale novošlechtění

Rajhrad - Doočkovaná 2006, v první řadě

Ing. Štefan Wagner, viceprezident WFRS, s Doc. Jašou, v zadní řadě zleva

Ing. Bohumil

Zavadil, realizátor genofondové sbírky, zprava Ing. František Glváč, šlechtitel růží ze Slovenska v zadní řadě třetí zleva je

Dr. Marek Kňážík, ředitel SOŠ

z posledních let. Potřebovali bychom proto větší spolupráci ze strany šlechtitelů a školkařských firem, od kterých potřebujeme sazenice nebo očka těchto nových odrůd.

V posledních dvou letech jsme pracovali především ve školce. V letošním roce budeme v této práci pokračovat, ale bude navíc založen matečný porost. Tento porost bude opět umístěn na pozemcích rajhradské školy. V následujících letech hodláme využít i jiných pozemků ve městech i v menších obcích k zakládání porostů růží a tím k jejich rozšíření v rámci původního českého genofondu. Potěšitelné je to, že se k těmto aktivitám již obce hlásí.

I v letošním roce počítáme se dnem otevřených dveří. Ještě není jasné kdy to bude, ale očekáváme to někdy na přelomu června a července. V každém případě to bude sobota. Informace o této akci bude včas uveřejněna na internetových stránkách školy www.skolarajhrad.cz, nebo bude k doptání na mé adrese ing.zavadil@seznam.cz, nebo na mém čísle 732 615 406.

Ing. Bohumil Zavadil

Výstava na veltruském zámku

Na počest 50. výročí založení Českého zahrádkářského svazu připravil Rosa klub Kralupy nad Vltavou výstavu růží a květin na Veltruském zámku. Zámek čeká na opravu po povodni v roce 2002 a tudíž jeho hlavní prostory nejsou pro veřejnost přístupné. A tak naše výstava v Rudolfově sále skýtá příležitost zámek připomenout.

Přírodovědecká mocná vybrat v předstihu několika měsíců termín pro výstavu růží, aby kvetly zejména ve školkách, není jednoduché. A tak se stalo, že v době konání výstavy byly růže již hodně nakvetlé a někde odkvetlé. Chtěla bych proto touto cestou poděkovat všem pěstitelům, kteří nám květy na výstavu poskytli, zejména manželům Pelcovým ze Sobotky, Zahradnické škole z Mělníku, Botanickému ústavu v Průhonicích, Dvoru Loucká i naši zahrádkářům.

V soutěži o nejlepší růži roku 2007 dle hodnocení návštěvníků vyhrála tmavě červená růže 'Josef Klimeš' ze zahradnické školy v Mělníku. Za nejkrásnější růži zámku Veltrusy byla vybrána růže 'Toswald' ze Dvora Loucká.

Při hodnocení výstavy jsme se v našem malém kolektivu dohodli, že i v roce 2008 připravíme **na počest 40. výročí založení Rosa klubu v Československu** výstavu růží na Veltruském zámku, a to ve dnech **12. a 13. července** na níž všechny milovníky růží srdečně zveme.

za Rosa klub Kralupy n. Vlt.,
Věra Tůmová

Zpráva z cesty do Rozária Sangerhausen za očky českých růží pro genobanku Rajhrad ve dnech 7. – 9. srpna 2007

Cesty se zúčastnili: Dr. J. Thomas, Doc. B. Jaša, Ing. B. Zavadil

Jednání v Rozáriu Sangerhausen bylo zahájeno 8. srpna ráno s ředitelem Thomaselem Hawelem po předem objednané žádosti o poskytnutí oček českých růží. Bylo nám ochotně vyhověno s tím, že očka bude řezat pověřený zaměstnanec rozária. Vzhledem k časové koincidenci naší návštěvy s návštěvou delegace ze Zemského ministerstva v naléhavé věci oficiálního uznání Rozária Sangerhausen jako řídicího centra Celoněmecké genové banky růží však bylo přijetí u ředitele velmi krátké. Předal nám nový soupis kulturních růží rozária a jeden soupis růží botanických. Pozvali jsme pana ředitele k návštěvě genobankové sbírky v Rajhradě v příštím roce. Přislíbil účast dle časových možností.

Dr. Thomas Gladys, botanik, odborný garant Celoněmecké sítě genobankových sbírek růží, sdružující asi stovku spolupracujících sbírek moderních růží, růží botanických i lokálních variet, nám předal dvě publikace na tématiku genobanky a přislíbil pomoc v budoucnu.

Soupis žádaných oček z růží (doplňující stávající stav a duplikující řadu odrůd pro spolehlivější identifikaci) připravil předem Ing. Zatočil. K vybraným růžím přiřadila paní Rön-schová, zástupkyně ředitele, umístění na záhonech v rozáriu a organizovala celý odběr oček. V první části řezal očka sám pan ředitel (pouze po jednom stonku!), v další části vrchní zahradní mistr Matern (uřízl většinou více stonků). Psaní štítků, balení do novina a ukládání do tašek jsme si zajistili sami.

Ze 120 vybraných odrůd stihli pracovníci rozária odebrat během tří hodin 76 odrůd (odrůdy si nesetřídili pomocí počítače dle stanovišť, takže jsem se zbytečně vraceli v rozlehlém rozáriu), ale další odběr si přáli odložit na příští rok s doručením poštou (aby mohli odpoledne připravit odběr oček pro vlastní potřebu přeočkování na příští den). Očka z některých odrůd (např. Genius Mendel, Böhm senior) nebylo možné odebrat pro slabý vzrůst keřů. Naopak jsme byli požádáni o zaslání oček růže 'Havlíčkova Národní', jejíž klon v Sangerhausenu je považován za nesprávný. Ing. Zavadil pořídil odpoledne fotodokumentaci odebraných odrůd.

Během odběru oček naštestí nepršelo (pršelo až během cesty domů)

Vysázené odrůdy růží v rozáriu Sangerhausen z meziválečného období (od kteréhokoliv uznávaného světového šlechtitele), sice pruhem trávy odděleně, ale vedle růží poválečných

(s genovým přínosem odrůdy Gloria Dei) jsou zcela markantně a na první pohled odlišné jako růže „všeobecně slabší“, což se týká i růží Böhmových. **Důležitým úkolem národní genové sbírky růží bude zjišťování (třeba v budoucnu možného) genového přínosu českých šlechtěnců do genobanky světových růží.**

Na zpáteční cestě jsme navštívili v Erfurtu bývalé výstaviště IGA, nyní „egapark“ Erfurt, ve správě služeb města Erfurt (18 stálých zaměstnanců + asi 14 sezónních pracovníků, roční náklady 2 mil. euro). Vedoucí výstaviště, pan Claus Schöne, nás velmi srdečně přijal, končí sice ve funkci, ale předá návrhy na spolupráci s partnery v Česku v budoucnu svému nástupci a předal nám řadu propagačních materiálů. Prohlídka Egaparku (byť v dešti) vzbudil náš velký obdiv a předvádí řadu nových nápadů v propagaci okrasného zahradnictví.

Náklady za ubytování a benzín hradil Rosa klub ČR takto:

Cestu z Brna do Sangerhausenu (cca 9 hodin) a zpět řídil vlastní vozem Ing. Zavadil za cenu benzínu (80,35 litrů = 2572,50 Kč). Ubytování jsme byli v Školním statku v Othalu poblíže Sangerhausenu za minimální cenu 18 € za noc (celkem s jednou večeří a jednou snídaní za 132 € = 3712 Kč dle kurzu 28,12 Kč/€ ze dne 9. 8. 2007). Celkem tedy náklady na odběr oček a navázání kontaktů s Německou centrální genobankou růží jsou 6284,50 Kč.

Zapsal: J. Thomas

Všem členům, kteří se v roce 2008 dožijí významného životního jubilea přejeme předem mnoho zdraví, osobní a rodinné pohody do dalších let!
Výbor Rosa klubu ČR

95 paní Marie Hrabalová z Českého Brodu	65 pan Václav Tonar z Veselého Žďáru
90 paní Věra Sklenaříková z Brna	paní Venuše Svobodová ze Mšena
pan Frorían Kleveta z Říčan u Brna	paní Ing. Světlušé Patáková z Kladna
pan František Macháček z Prahy 2	paní Ing. Jarmila Halenová z Prahy 9
85 paní Marie Kubešová z Prahy 6	paní MUDr. Věra Hubková z Hradce Králové
paní Marie Látová z Průhonice	60 paní Ivana Langrová z Hradce Králové
pan Jiří Pozník z Hradce Králové	paní Ing. Alice Lázníčková z Hradce Králové
paní Marie Karásková z Dohalic	pan Ing. Eduard Kilberger z Plzně
paní Marie Lašková z Prahy 2	pan Dr. Stanislav Konštacký z Hradce Králové
80 pan Miroslav Ladman z Český Budějovic	pan doc. Ing. Josef Sus z Holovous
pan Josef Fait ze Staňkova	55 paní Jana Králíková z Albrechtic
75 pan Werner Kabátník z Kynšperku n.O.	paní Eva Hejlová z Prahy 5
paní Ludmila Míšová z Napajedel	50 paní Ing. Hana Vaňharová z Prahy 9
pan Jaroslav Mařák z Prahy 9	pan Zdeněk Chaloupka z Lužce n. C.
70 pan Ing. Ladislav Pavelka z Olomouce	pan Milan Štěpaník z Olomouce
paní Věra Milerová z Prahy 4	
paní Ing. Ingeborg Šestáková z Prahy 1	
paní Jaroslava Švecová z Třebenice	

Seznam členů, kteří v roce 2007 poslali zvýšený klubový příspěvek

Květoslava Balašová	500	Milan Malík	250
MUDr. Blanka Bartoňová	600	Petra Marvanová	400
Ing. Radomír Beníček	300	Ludmila Míšová	250
Lenka Bínová	500	Ing. Věra Mynářová	300
Ivana Bucanová	400	Miroslav Novák	300
Věra Burešová	300	Jana Obertová	300
Helena Ciochoniová	250	Lubomír Opletal	360
František Císař	300	Alena Pakostová	300
Václav Červený	400	Jan Patočka	300
Ing. Jana Divišová	300	Jaroslav Petera	300
Ing. Pavol Dostál	250	Miloslav Pilný	300
Ludvík Fišer	300	Ing. Vladimír Pokorný	500
Jitka Grigarová	300	Jiří Pozník	300
Jarmila Halnová	300	Ing. Jarmila Rubišová	300
Eva Hejlová	300	Jiří Rus	500
Eva Heřmanová	250	Jaroslava Rusová	300
Adam Holub	300	Jaroslav Růžička	500
Věnceslava Hronová	250	Pavel Ryba	300
Josef Humpál	300	Miloš Sandner	300
Josef Janura	400	Dr. František Smělík	300
Františka Jirousová	500	Jiřina Spilková	300
Miloslav Johan	250	Václav Stezka	500
Ing. Stanislav Kaňák	500	Ing. Bohumír Stojar	500
Zdeněk Kiesenbauer	400	Marie Svitálková	300
MUDr. Stanislav Konštický	300	Oldřich Šafář	300
Helena Kotlíková	300	Josef Širůček	300
RNDr. Václav Koula	500	Milan Štěpaník	300
Ing. Marie Kozáková	250	Jaroslava Švecová	400
Adam Kretschmer	1060	Oldřich Švestka	360
Arnošt Krůl	400	Radmila Trojanová	400
Olga Kubalová	300	Stanislav Truhlář	500
Josef Kuchařík	300	Marie Vajglová	250
Ing. Jana Kuncová	300	Ing. Eva Valdmanová	300
Miroslav Ladman	400	Ing. Hana Vaňharová	500
Marie Látová	400	Vlasta Veselá	300
Ing. Alice Lázničková	300	Ing. Jan Všianský	300
Václav Macháček	300	Vladimír Wasserbauer	250
Jaroslav Machát	250	Zdeněk Záboj	300
Ing. Dagmar Maixnerová	300	Pavĺina Žabenská	300

Výbor Rosa klubu ČR jménem všech členů sponzorům děkuje.

Vladimír Bártík, pokladník

Kladenská výstava Růže a květy podzimu

Územní sdružení ČZS Kladno uspořádalo v roce 2007 již 12. ročník výstavy Růže a květy podzimu. Exponáty na výstavu dodali p. Macháček - růžové školky v Kunraticích, p. Bielmacz - ovocné a okrasné školky v Kozolupech, p. Novák - Studeněves; velkou měrou přispěly růže z lidického památníku a v neposlední řadě též členové místních základních organizací.

Vystaveno bylo celkem 118 odrůd růží. Návštěvníci též obdivovali expozici jiřin, které pocházely z VÚOZ v Průhonicích. Vše v jeden působivý celek sladila nápaditá květinová aranžmá paní ing. Blanky Jirglové. Slavnostního zahájení se zúčastnily děti ze 6. MŠ v Kladně - Rozdělově a i díky nim byl výstavní prostor zaplněn hned od počátku. Nedílnou součástí výstavy je soutěž O nejkrásnější růži Kladenska. Vybírat mohou všichni příchozí ze čtyřiceti růží, které jsou označeny pouze číslem. Nejvíce hlasů získala růže 'Twings' od pěstitele Lukáše Mochnatského ze ZO č. 8 v Kladně. Ten také získal broušený pohár, který každoročně věnuje sklárna Rückl Nižbor. Největší odměnou pro pořadatele v čele s předsedou ÚS př. Josefem Jandíkem jsou nadšené ohlasy z řad dětských návštěvníků. Letos se chystá již 13. ročník, který se bude konat ve dnech 4. - 6. září. Všichni jsou do Kladna samozřejmě zváni!

Lucie Vodičková

Zprávy z ČZS

Pro Český zahrádkářský svaz byl rok 2007 jubilejním a vedl tedy k tomu zamyslet se nad minulostí, přítomností a budoucností zahrádkářství. K tomu byla příležitost na slavnostním zasedání zástupců územních sdružení a významných domácích (poslanec Mgr. Michal Hašek, senátor, předseda výboru pro vzdělávání, vědu a kulturu Doc Dr. Jan Barták, CSc., vedoucí odboru ŽP města HK Ing. P. Kamenický, ředitel VŠÚO v Holovousích, člen rady HK kraje Ing. Václav Ludvík, ředitel Botanické zahrady léčivých rostlin v HK (a člen výboru Rosa klubu ČR) Ing. Jiří Pirner, ředitel SEMO Smržice Vlastimil Ježek a další) a zahraničních přátel dne 22. června 2007 v Hradci Králové. Plné znění projevů předsedy ČZS MUDr. Josefa Kříže a ředitele Zahrádkářského muzea v HK Ing. Otty Macla přináší Věstník ČZS č. 2/2007.

Heslovitě z projevů Dr. Kříže a Ing. Macla

Předseda ČZS MUDr. Kříže: ČZS má 15 specializovaných ZO (jako je Rosa klub), prioritou jsou: péče o členy, výstavy, péče o mladé členy, odborná činnost (odrůdy, ochrana rostlin, metodiky), nejmodernější formy komunikace – internet (elektronická pošta, evidence členů a ZO, přehled o činnosti) a další.

Ředitel ZM ČZS Ing. Otto Macl: logo muzea: „Kdo nezná svoji minulost, jakoby ani nežil“, připomíná osobnosti – Bartoloměj Klaret, Matěj Röessler, Josef Eduard Proche, Jan Říha, akademik Bohumil Němec, akademik Ctibor Blatný; neobává se, že se blíží „konec zahrádkářů Čech a Moravy“, věří, že ač mají zahrádky soukromý charakter, mají i význam sociální a společenský; „jedním z pilířů ČZS jsou a do budoucna budou specializované organizace, jejichž členové již dosáhli profesionální úrovně, což ostatně vidíme na našich výstavách a sami uvidíte v hradeckém Rozáriu, které odpoledne navštívíme“.

ČZS vydal k výročí **CD 50 let činnosti svazu** – k vypůjčení na všech ÚS.

ÚS ČZS Praha má novou internetovou adresu: usczs.praha@seznam.cz

Dle čerstvé novely zákona o účetnictví neziskové organizace nebudou muset zatím vést podvojný účetnictví, ale až po roce 2012.

ČZS ukončil členství v Mezinárodní zahrádkářské organizaci ICTJF – vysoký poplatek, nemožnost osobní účasti na jednáních, žádná reakce na dotazy, rozšiřování zájmů mimo Evropu.

Kalendář růžářských a zahradnických akcí v roce 2008

doma	termín	místo
Vainá hromada členů Rosa klubu ČR	3. března	Praha
For GARDEN 2007, 2. veletrh zahradní architektury, nábytku a techniky,	6. – 9. března	Praha – Letňany
FLORA Olomouc – jarní etapa; viz www.flora-ol.cz	24. – 27. dubna	Olomouc
Soutěžní rozárium Rosa klubu v Hradci Králové, Den otevřených dveří	14. června	Hradec Králové-Kuklany
Slavnosti pětilisté růže, 22. ročník, www.ckrumlov.cz/slavnosti-s-fotogalerii !	20. – 22. červen	Český Krumlov
SEMPRA FLORA Dny otevřených dveří – balkonové květiny, www.sempraflo.cz	27. – 28. června	Holice
Den otevřených dveří Růžové školky manželů Pelcových, blíže http://ruze.umax.cz	1. polovina července	Sobotka, Březenská 386
KVĚTY'2008, 12. celost. výstava ČZS, www.zahradkari.cz ; www.vll.cz	10. – 13. červenec	Lysá n. Labem, výstaviště
Semptra Praha – Dny otevřených dveří, www.xxx.cz	6. – 7. srpna	Veltrusy
Výstava květin a zeleniny, tradiční výstava na vodním hradu	1. – 3. srpen ?	Budyně nad Ohří
Výstava růží a květin, 13. výstava na zámku Veltrusy	12. – 13. červenec	Veltrusy, zámek
FLORA Olomouc – letní etapa, současně Letní zahradnické trhy, viz www.flora-ol.cz	21. – 24. srpen	Olomouc
Výstava růží, Starkl, www.starkl.com	13. – 16. srpna	Čáslav - Kalabousek
Růže a květy podzimů, tradiční výstava	4. – 6. září	Kladno, Kleinerova 1477
Zahrad Cech – 32. ročník nejnavštěvovanějšího zahradnického veletrhu	17. – 27. září	Litoměřice
Flora Olomouc – podzimní etapa, www.flora-ol.cz	9. – 12. říjen	Olomouc
Brněnská růže	7. listopad	Brno
ve světě		
ROSE ADELAIDE 2008 – sto let růží, Regionální setkání růžařů WFRS	23. říjen - 1. listopad	Adelaide, Jižní Austrálie
World Rose Convention 2009 + World Rose Festival, www.worldrose-vancouver2009.com	18. – 24. červen 2009	Vancouver, Kanada

Další zahradnické výstavy a bližší informace jsou uvedeny na adrese www.zahradkari.cz všechny růžářské akce pro rok 2008 jsou uvedeny na adrese www.worldrose.org

Data konání slavnostního vyhlášení vítězů v soutěžích nových růží v roce 2008 - Zařadte si do itineráře své cesty do zahraničí!

Místo	Datum	Místo	Datum	Místo	Datum	Místo	Datum
Barcelona	9. 5.	Lyon	1. 6.	Savene	16. 6.	St. Albans	červen
Madrid	18. 5.	Paříž-Bagatelle	12. 6.	Ženeva	16. 6.	Kortrijk	konec června
Řím	19. 5.	Hradec Králové	14. 6.	Baden-Baden	19. 6.	Haag	10. 7.
Monza	23. 5.	Nantes	15. 6.	Baden bei Wien	22. 6.	Dublin	13. 7.

Datum zamodřených soutěží zatím nebyly zveřejněny

Popisy vítězných odrůd XXV. ročníku mezinárodní soutěže novinek růží v soutěžním rozáriu v Hradci Králové (červen 2007)

Velkokvěté růže

1. místo: AM-309-VK (MEICLUSIF) – šlechtitel Alain Meilland, MEILLAND INTERNATIONAL, Francie

Tato odrůda obdržela 1. cenu ve skupině velkokvětých růží a zároveň prestižní ocenění „Zlatá růže města Hradce Králové“, protože získala 78 bodů, což bylo nejvíce ze všech odrůd v ročníku.

Jedná se o středně bujně rostoucí růži, která dosahuje výšky okolo 80 cm a její růst je vzpřímený.

Listy jsou složeny z pěti lístků okrouhlého až eliptického tvaru jejichž délka je 50 – 55 mm a šířka 35 – 40 mm. Lístky jsou střední až silnější, sametově lesklé, mladé lístky mají barvu středně zelenou (s červeným okrajem), starší listy jsou středně až tmavě zelené.

Odrůda má květní výhony rovné a pevné, porostlé většinou nachově červenými ostny.

Růže nese na jednom stonku většinou 3 – 4 květy a její poupata se vyznačují vejčitě urnovitým tvarem, barvou tmavě růžovou a výškou 40 mm a šířkou 30 mm. Květy jsou poměrně velké (s průměrem asi 100 mm) a plné (s cca 45 - 50 petaly). Zvláštností u květů této růže jsou nepravidelně stříhané okraje petalů a také to, že květy při rozvíjení působí dojmem jako by měly více středů. Při rozkvetu má odrůda barvu květů sytě tmavě růžovou, při odkvetu lehce zesvětlá. Vyznačuje se bohatým kvetením a silnou příjemnou citronovou vůní s jemným kořenitým nádechem.

Ke kladným vlastnostem této odrůdy patří také její dobrá odolnost k houbovým chorobám, která se mírně zhoršuje až ke konci vegetace (černá skvrnitost ji na konci vegetačního období sice napadá, ale na listech se projevuje jen málo, takže nekazí celkový estetický dojem).

2. místo: Sterntaler (KORQUELDA) – šlechtitel W. KORDES' Söhne Rosenschulen, Německo

Tato růže byla oceněna Čestným uznáním za získaných 75 bodů. Jedná se o středně bujně rostoucí odrůdu dosahující výšky asi 70 cm, která roste vzpřímeně a tvoří husté kompaktní keře.

Listy jsou složeny ze sedmi (méně často i z pěti) okrouhle vejčitých lístků cca 40 - 45 mm dlouhých a 35 - 40 mm širokých, s lehce zvlněným okrajem. Mladé lístky jsou světle zelené, starší středně až světle zelené, matnější a slabší.

Květní výhony jsou středně silné, rovné, se středně hustými, velkými, červenooranžovými ostny.

Poupata mají urnovitý tvar, výšku 35 mm, šířku 20 - 25 mm a jejich barva je zářivě žlutá, s tmavší bází a světlejším okrajem. Květy jsou na jednom stonku umístěny většinou po 6 i více, jsou plošší, s cca 70 petaly a průměrem okolo 90 mm. Barva při rozkvetu je zářivě žlutá, při odkvetu bledne do smetanové. Odrůda kvete velmi bohatě, má ale pouze velmi slabou a jemnou, téměř nezatelnou vůni.

Odrůda je velmi odolná proti houbovým chorobám až do konce vegetačního období – tehdy se na ní černá skvrnitost projevuje, ale pouze v menší míře.

3. místo: Eliza (KORABURG) – šlechtitel W. KORDES Söhne Rosenschulen, Německo

Tato růže obdržela v soutěži 74 bodů a byla oceněna Čestným uznáním.

Odrůda se vyznačuje středním až bujnějším vzpřímeným růstem (s výškou okolo 90 cm).

Listy jsou složeny z pěti vejčitých lístků, které jsou střední až silnější, mají matnější povrch, a jsou v mládí středně zelené s červeným krajem, později středně zelené. Délka lístků je 55 – 70 mm a šířka 30 – 45 mm.

Rostlina má květní výhony dlouhé, silné a rovné, porostlé menšími středně hustými oranžovými ostny.

Poupata této růže jsou vejčitá až zašpičatělá, 40 mm vysoká a 30 mm široká, jemně růžová. Na květním stonku má tato odrůda většinou 6 – 7 květů, které jsou plošší, s průměrem 80 - 85 mm. Květy jsou plné, s 30 – 35 petaly a jejich zvláštností je barevnost – vnitřní strana petalů je zbarvena tmavě růžově, vnější je světle růžová. Odrůda má slabší jemnou květinovou vůni.

Odolnost vůči houbovým chorobám je vynikající, až do konce vegetačního období odrůda zůstává zcela zdravá.

Mnohokvěté růže

1. místo: MR-306-MK (MEIGUIMOV) – šlechtitel Michèle Richardier, MEILLAND INTERNATIONAL, Francie

Růže získala 73 bodů, které jí zajistily 1. cenu mezi mnohokvětými růžemi.

Tato středně bujně rostoucí odrůda dorůstá výšky asi 70 cm. Roste vzpřímeně, některé výhony jsou mírně překlenné.

Listy jsou složeny z pěti lístků podlouhle vejčitého tvaru o délce 50 - 55 mm a šířce 30 - 40 mm. Lístky jsou středně silné až slabší, lesklé, mladé lístky mají barvu světle zelenou, starší středně zelenou.

Květní výhony jsou jen velmi řídké porostlé červenými ostny střední velikosti.

Odrůda tvoří středně velká květenství. Poupata jsou zašpičatělá, 25 mm vysoká a 10 mm široká, růžová (s tmavší špičkou a světlejší bází). Květ je jednoduchý, tvoří ho pouze 5 petalů, a má průměr cca 65 – 70 mm. Tato růže je zajímavá hlavně tvarem a barvou květu – při rozkvětu má petaly velmi světle růzovofialové, s výrazně fialovými tyčinkami a žlutým středem, petaly jsou navíc na okrajích zvlhéné. Barva květů při odkvětu bledne do bílé. Vůně této odrůdy je bohužel zcela neznatelná. Rostliny kvetou velmi bohatě.

Pro odrůdu je typická dobrá odolnost proti houbovým chorobám – rostliny jsou černou skvrnitostí napadány až ke konci vegetace, ale napadení je pouze menšího rozsahu.

2. místo: AM-413-MK (MEIBOULKA) – šlechtitel Alain Meilland, MEILLAND INTERNATIONAL, Francie

Odrůda získala 66 bodů a tím i Čestné uznání.

Jedná se o růži středního vzrůstu, s výškou okolo 55 cm, jejíž růst je překlenný.

Listy jsou tvořeny pěti (někdy až sedmi) lístky, které jsou okrouhlé, dlouhé 30 – 35 mm a široké 20 - 25 mm. Lístky jsou měkké, lesklé, mladé lístky světle zelené, starší středně zelené.

Odrůda má ostny na výhonech hustě postavené, jsou úzké, špičaté, červenozelelé.

Tato růže tvoří velká květenství. Poupata jsou červeno růžová, vejčitá, s výškou 15 mm a šířkou 8 mm. Květy jsou jednoduché, s 5 petaly a průměrem cca 55 – 60 mm. Barva rozkvetu je sytě růžovo červená (u báze květů bílá), se žlutými tyčinkami. Odkvět se vyznačuje zblednutím barvy do světlejšího růžového odstínu. Kvetení je velmi bohaté, vůně ale nezatelná.

Odolnost vůči houbovým chorobám je na počátku vegetace dobrá, ke konci sezóny je ale odrůda napadána černou skvrnitostí (odrůda napadené listy ve větší míře neshazuje).

3. místo: Petticoat (KORGRETAUM) – šlechtitel W. KORDES' Söhne Rosenschulen, Německo

Odrůda byla za 64 získaných bodů oceněna Čestným uznáním. Rostliny jsou vzpřímené až překlóněné, středního vzrůstu a dosahují výšky 65 – 70 cm.

Listy jsou složeny z pěti okrouhle vejčitých lístků, které mají zvlněný okraj a délku 40 – 50 mm a šířku 30 – 35 mm. Lístky jsou středně silné, velmi lesklé, v mládí i později světle zelené.

Výhony jsou řídky pokryty dlouhými úzkými zelenými ostny.

Květenství této odrůdy jsou středně velká. Poupata jsou kulovitá, vysoká 20 mm a široká 15 mm, bílé barvy. Plné květy o průměru 65 – 70 mm jsou tvořeny asi 60 petaly. Barva při rozkvetu je bílá, stejně jako při odkvetu. Vůně je jemná, velmi slabá. Rostliny velmi bohatě kvetou.

Odolnost proti houbovým chorobám je dobrá, pouze ke konci vegetačního období bývají rostliny napadány černou skvrnitostí (která ale ve větší míře negativně neovlivňuje jejich vzhled).

Sadové růže

1. místo: Schneekopfe – šlechtitel Johann Schmadlak, Německo

Růže získala 1. cenu ve své skupině, protože dosáhla 73 bodů.

Jedná se o odrůdu s velmi bujným růstem dosahující výšky asi 170 cm, s obloukovitě překlóněnými výhony. Negativní vlastností je vyholování spodních částí výhonů.

Listy mají 7 (někde i 5) lístků vejčitého tvaru o délce 40 – 45 mm a šířce 25 – 30 mm. Lístky jsou měkké, středně lesklé, mladé i starší lístky mají barvu středně zelenou.

Ostny na výhonech jsou u této odrůdy malé, řídky postavené

a mají červenou barvu.

Poupata jsou kulovitá, drobná (o výšce i šířce asi 8 – 10 mm) a jejich barva je velmi světle růžová. Růže tvoří velká květenství poloplňných květů (složených z cca 17 petalů). Květy mají průměr 40 – 45 mm a jejich barva je při rozkvetu bílá (se žlutými tyčinkami), při odkvetu se projevuje negativní vlastnost, kterou je zasychání okrajů petalů. Růže velmi bohatě kvete. Odrůda voní středně silně.

Odolnost k houbovým chorobám je až do konce vegetačního období výborná.

2. místo: Y 773 (VELPINKTSL) – šlechtitel Ann Velle Boudolf, Belgie

Odrůda byla hodnocena 64 body, za které obdržela 1. cenu.

Rostliny jsou středně bujného až bujnějšího vzrůstu (výška okolo 160 cm) a tvoří keře se vzpřímenými až mírně překlony výhony.

Listy jsou tvořeny pěti popř. i sedmi lístky eliptického až vejčitého tvaru, jsou středně silné a mají zcela matný povrch. Délka lístků je 40 – 50 mm, šířka 25 – 30 mm, mladé i starší lístky se vyznačují středně zelenou barvou a výrazně plasticky vystupující žilnatinou.

Výhony jsou porostlé ostny, které již během vegetace zasychají.

Poupata mají vejčitě kulovitý tvar, výšku 10 mm, šířku 8 mm a jsou světle lososově růžová. Květenství této odrůdy jsou menší až střední a jsou tvořena jednoduchými květy s průměrem 55 mm. Květy mají 9 – 10 petalů, jejichž barva je při rozkvětu i odkvétání bílá (se žlutými tyčinkami). Růže kvete zpočátku velmi bohatě, později méně, a má jemnější slabou vůni.

Na rozdíl od předchozí odrůdy je odolnost k houbovým chorobám na konci vegetačního období již horší – ke konci vegetace je napadení černou skvrnitostí silnější a jeho vlivem také odrůda hodně vyholuje.

3. místo: Rosenstadt Freising (KORCOPTRU) – šlechtitel W. KORDES´Söhne Rosenschulen, Německo

Odrůda byla oceněna 63 body, což jí vyneslo Čestné uznání.

Tato odrůda roste středně až bujněji a tvoří keře s překlony výhony o výšce okolo 140 cm.

Listy mají 7 vejčitých lístků se zvlněným okrajem, délkou 50 – 55 mm a šířkou 30 – 35 mm. Lístky jsou střední až slabší, velmi lesklé, s barvou v mládí i později středně zelenou.

Ostny této růže jsou středně husté a v průběhu vegetace na výhonech zasychají.

Vejčitá až urnovitá poupata jsou 20 mm vysoká a 10 mm široká, s barvou světle růžovou (s tmavším žíháním). Odrůda tvoří středně velká květenství miskovitých květů, které mají průměr asi 70 mm a jsou tvořeny 40 petaly. Jejich světle růžová barva je zajímavá tmavě růžovým žíháním, při odkvětu však bledne do světle růžové. Odrůda velmi bohatě kvete, ale nevoní.

Rostliny mají v první polovině vegetace výbornou odolnost proti houbovým chorobám, ve druhé polovině vegetačního období jsou pouze mírně napadány černou skvrnitostí.

Miniaturní růže

1. místo: DVP-0027 – šlechtitel Departement Plantagenetica en veredeling, Belgie

Odrůda v soutěži získala Čestné uznání za 60 bodů.

Tato růže tvoří vzpřímené keříky o výšce až 50 cm (negativní vlastností je vystřelování některých výhonů).

Lístky jsou eliptické, s délkou 20 – 25 mm a šířkou 12 mm, je jich 5 – 7 na listu a jsou středně silné až měkké, lesklé. Mladé lístky mají barvu středně zelenou, starší lístky jsou potom středně až tmavě zelené.

Rostlina má husté postavené, větší, úzké a špičaté, červené ostny.

Vejščitě kulovitá poupata o výšce 20 mm a šířce 10 mm mají něžnou, pudrově růžovou barvu, stejně jako květy při rozkvetu. Odkvět je pak charakterizován světlejší, spíše meruňkovou barvou. Odrůda kvete plnými květy, které mají 80 – 90 petalů a průměr 45 – 50 mm. Kvetení je bohaté, květy ale bez vůně.

Negativní vlastností této odrůdy je její malá odolnost k houbovým chorobám – již od druhé poloviny června je rostlina napadena černou skvrnitostí, což ke konci vegetace způsobuje silné vyholení prakticky celých rostlin.

Pokryvné růže

1. místo: Honey Cover (POULTC005) – šlechtitel Pernille and Mogens N. Olesen, Dánsko

Tato odrůda obdržela Čestné uznání ve skupině růží pokryvných (získala 68 bodů).

Rostlina tvoří kompaktní husté keře s mírně vystoupavými květními výhony, s výškou 50 až 70 cm. Rostliny mají střední až bujný růst a na začátku vegetace dobrou krycí schopnost (ke konci vegetačního období se tato vlastnost zhoršuje vlivem vyholování, které je způsobeno černou skvrnitostí).

Výhony jsou středně hustě porostlé velkými zelenočervenými ostny.

Listy jsou složené z pěti lístků okrouhle vejčitého tvaru, mladé lístky jsou světle zelené, starší středně zelené, lesklé, středně silné až měkké. Délka lístků je 45 – 55 mm a šířka 30 – 35 mm.

Poupata má tato růže zašpicatělá až urnovitá, 20 mm vysoká a 10 mm široká, středně růžové barvy. Květenství jsou velká, tvořená jednoduchými květy s 10 petaly, které jsou na okraji zvlňžené. Květy mají barvu středně růžovou, se žlutými tyčinkami, při odkvétání blednou jen mírně. Průměr květů je 60 mm a jejich vůně je neznatelná. Odrůda kvete velmi bohatě.

Jak již bylo zmíněno, odolnost proti houbovým chorobám, která je zpočátku dobrá, se ke konci vegetace zhoršuje a odrůda je poměrně silně napadána černou skvrnitostí, což s sebou nese i vyholování výhonů.

Pnoucí růže

1. místo: Amadeus (KORLABRIAX) – šlechtitel W. KORDES´Söhne Rosenschulen, Německo

Tato růže získala 66 bodů a Čestné uznání.

Odrůda je charakterizována bujným růstem (keře mají výšku 200 cm i více) a má obloukovitě překloučené výhony.

Ostny na výhonech jsou hustě postavené a jejich barva je nejprve sytá tmavě červená, v průběhu vegetace později zasychají. Listy jsou tvořeny sedmi široce vejčitými až eliptickými lístky, které jsou 40 mm dlouhé a 30 mm široké, středně silné a středně lesklé. Mladé listy mají středně zelenou barvu a červený okraj, starší jsou středně zelené.

Poupata má tato odrůda podlouhlá až urnovitá, sametově červená, s výškou 25 mm a šířkou 15 mm. Středně velká květenství jsou tvořena plnými ploššími květy (složenými z 22 petalů), s průměrem 80 mm. Květy rozkvétají krásnou výraznou červenou sametovou barvou, při odkvetu ale blednou a barva se mění do fialova. Vůně chybí, bohatost kvetení je ale velká.

Tato odrůda má velmi dobrou odolnost proti houbovým chorobám, a to až do konce vegetace.

Ing. Jana Kuncová

Růže lesklá

(*Rosa nitida*, “Glanz-Rose”, “Shining Rose”, “Northeastern rose”)

Rosa nitida náleží do sekce *Carolinae*; přirozený výskyt růží z této sekce se omezuje na území Severní Ameriky. Také areál růže lesklé se rozprostírá od Newfoundlandu na severovýchodě až po stát Ohio na jihu a území Velkých jezer na západě. Nalezneme ji tedy v provinciích Nova Scotia, Newfoundland a New Brunswick (Kanada) a ve státech tzv. Nové Anglie (USA). Větší část území přirozeného výskytu leží v Kanadě, v USA je již poměrně vzácná, v jižní části areálu výskytu je dokonce považována za ohroženou. V Americe se, podle doložených zpráv, pěstuje od roku 1807, není však zcela jasné, kdy byla prvně dovezena do Evropy (snad před rokem 1813 (Keskevič)); oblíbená je například v jižní Skandinávii.

Rosa nitida, detail, foto Botanica's Roses

Nalezneme ji v pobřežních zónách jezer, řek a dokonce i v bažinách, kde tvoří součást mokřadních společenstev; růže ze sekce *Carolinae* tedy do značné míry popírají Kordesovu maximu, že “růže nejsou žádné lekníny” (ta byla ovšem použita v souvislosti s zahradními sortami). Další zvláštností je preference kyselejších půd, i to má společné s některými dalšími růžemi ze své mateřské sekce. Tolerance k těžší, vlhčí půdě je ovšem podmíněna dostatkem živin v ní. *R. nitida* je mrazuvzdorná a odolná proti většině chorob růží, polostín snáší naprosto bez problémů.

Keře růže lesklé jsou nízké, dosahují kolem půl metru, zcela mimořádně do metru výšky. Prýty jsou hustě štětinaté, s ostny světle hnědými, nejvýše půlcentimetrovými. Složený list má tři nebo čtyři jařma, lístky jsou nápadně úzké, podlouhlé a lesklé na lícni straně, s okraji charakteristicky pilovitě zubatými; palisty podlouhlé, neodstávající. Listy se na podzim barví do červená a posléze opadají. Růže lesklá kvete jednou, v pozdním červnu; jednoduché květy vyrůstají jednotlivě na žláznatých stopkách, mají růžovou barvu a znatelně voní. Nasazené šípky jsou kulovité, sytě červené, se žláznatými stopkami. Někdy je chybně zaměňována za růži virginskou a to především proto, že té se v některých jazycích také říká “lesklá”.

Rosa nitida, celek, foto Botanica's Roses

V zahradě růži lesklou využijeme především jako půdopokryvnou rostlinu, která se rozšiřuje i vytvářením odnoží – ty je případně nutné průběžně odstraňovat; vhodná je pro živý plot, lem záhonů či cest. Solitérní výsadba je také myslitelná, je třeba mít ovšem stále na paměti, že keř *R. nitida* nebude v zahradě pro svůj nízký vzrůst nikdy prostorově dominovat. Růže lesklá je alternativou pro oblasti s vlhčími, kyselejšími, těžšími půdami, kde by se ostatním růžím moc nedařilo; to ovšem neznamená, že by snesla extrémní podmínky v tomto smyslu. Hodí se i do menších zahrad, narodil od některých růží, které byly představeny v předchozích dílech našeho miniseriálu (zejm.

R. Hugonis a *R. Moyesii*). Bohužel je trochu problém růži lesklou někde sehnat, rozhodně nebývá obvyklou součástí nabídky tuzemských růžových školek.

Při šlechtění kulturních sort je význam této růže spíše okrajový. Několik růží bylo vyšlechtěno v USA a v Kanadě, několik také v Evropě. Zahradnický nejhodnotnější hybridizace byly provedeny s růží svraskalou; v Holandsku tak Nijveldt (Nyveldt), za použití pylu *R. nitida*, vytvořil během padesátých let dvacátého století několik tzv. "plotových růží" – 'Pink Hedge', 'Red Hedge', 'Snow Hedge', 'English Hedge', 'Dutch Hedge'; výčet asi nebude kompletní. Dle serveru www.helpmefind.com vzniklo přibližně v téže době v Kanadě několik hybridů u Percyho Wrighta – třeba 'Little Betty', šlo převážně také o křížení se zmiňovanou *R. rugosa* a jejími bezprostředními hybridy. Růži lesklou jako rodičovský taxon použili také další, u nás ne příliš známí, šlechtitelé – Erskine, Harp, nebo Němec Gräbner. Hezká, ale špatně dostupná je Harpova sorta 'Simonet'; velmi zajímavá je i *R. x nitiponensis* (*R. nitida* x *R. nipponensis*) od šlechtitele Sieverse.

Adam Holub

Podnože – *Rosa canina* 'pfänder'

Hledání té nejlepší podnože je stále aktuální téma, i proto přetiskujeme tento starší článek ruského zahradníka Desiatova, který působil (pěstoval růže) ve Francii. Tento článek Desiatoff publikoval v roce 1961 v časopise "Les Amis des roses".

Od počátku dvacátého století se němečtí pěstitelé růží snažili z přirozených hybridů *R. canina* vybrat takový, který by měl optimální vlastnosti coby podnož. Na trh v Německu se tak dostala více než desítka různých variet růže šípkové. Každá nově uvedená varieta dostala pak zpravidla jméno po pěstiteli, který ji objevil v přírodě (případně získal postupnou selekci – pozn. překl.), namnožil a uvedl prvně na trh.

Když zalistujeme německým odborným periodikem Die Rosenzeitung (které vydává Německý spolek přátel růží), zjistíme, že od roku 1887 až dodneška si žádný z pěstitelů, kteří uváděli na trh nové variety *R. canina* nedal tu práci je vyhodnotit podle kvality. Po několika letech na trhu začala většina variet ze školek ztrácet svoje vlastnosti a tak jich velká část postupně přestala být prodávána. Přesto dodnes v katalozích několika velkých německých školek můžeme narazit na šest či sedm variet *R. canina*, které jsou označeny doslova jako "urozené šípkové růže".

V roce 1957, ještě předtím než jsem omezil svoje pěstitelské aktivity ve Francii, jsem se zeptal Kordese (něm. šlechtitel), která podnož je, podle něj, v současnosti pro růže nejlepší. Odpověděl: "Nejlepší je *R. inermis* a *Rosa canina* 'pfänder' – přičemž my upřednostňujeme tu druhou." Později se jeho názor ještě více vyhranil. V jednom dopise mi napsal: "... také se domnívám, že z podnoží pro růže je ideální *Rosa canina* 'pfänder'.

Je mi známo, jakou úlohu hrála rodina W. Kordese ve světě pěstitelů růží již od roku 1910 a také jaké autority požívala. Proto jsem neváhal využít jejich zkušeností – a od roku 1957 jsem pak prováděl pokusy s *Rosa inermis* a *Rosa canina* 'pfänder' sám. Napoprvé jsem vysadil semenáče obou zkoušených růží, které jsem dostal z Německa. Během léta 1957 se *R. inermis* neukázala lepší než původně stejný velký semenáč plané *R. canina*. Zato u *R. canina* 'pfänder' byla v polovině léta patrná: a) značná bujnost, b) minimum ostnů na výhonech, c) v době očkování rovné a dlouhé krčky.

Kromě toho jsem zjistil, že ty drobné kořínky, které mohou očkování značně ztížit (tak

jak je vyhání třeba *Rosa multiflora*) se u *Rosa canina* 'pfänder' vyskytují zcela výjimečně.

V jednom ze svých dopisů mě Kordes upozornil na fakt, že tato podnož snáší mimořádně dobře mrazy. Tato vlastnost sice není při pěstování ve Francii nijak zvlášť významná, ale jinak je tomu v zemích s tuhými zimami. V současnosti připravuji druhé vydání svojí knihy o pěstování růží v rustině. Pro pěstitele růží v Rusku je odolnost podnože vůči mrazu klíčová. Z tohoto důvodu jsem se pustil do studování historie a vzniku *Rosa canina* 'pfänder'. Prostřednictvím dopisů jsem se "seznámil" s panem Pfänderem-synem; právě jeho otci vděčíme za inkriminovanou podnož.

Pole podnoží, foto Rosenjahrbuch 2004

Příběh jedné podnože

Předpokládám, že čtenáře bude zajímat, co mi napsal pan Pfänder-syn, ještě před tím než popíše svoje vlastní pozorování.

Na konci 19. století pracoval Pfänder senior v Rusku jako vedoucí několika školek. Tam pochopil, jaký význam má odolnost podnoží vůči mrazu. V roce 1906 se vrátil do Německa, aby tam založil vlastní školku. Usadil se v kopcovité oblasti s relativně vysokou nadmořskou výškou (nad 430 m.n.m.). V příslušném regionu byly poměrně tuhé zimy, teplota klesala až k -33 stupňům Celsia a hojně sněžilo, i tak se ale někdy stávalo, že začalo mrznout aniž by zem byla pokrytá sněhem.

Pfänder-otec se rozhodl zabývat selekcí planých *R. canina*. V létě obcházel okolí svého bydliště, především výše položená místa, pokud možno, a vybíral si plané růže, které nejlépe vyhovovaly jeho požadavkům. Podle jeho názoru měla potenciální podnož především: a) být dostatečně bujná a mrazuvzdorná, b) mít co nejméně ostnitě prýty, c) mít rovný a dlouhý krček.

První nažky sklídl ze vzrostlých rostlin s minimem ostnů. Nicméně semenáče vzešlé z těchto nažek se mezi sebou vyznačovaly znatelnými rozdíly v ostatních vlastnostech. Pfänder pokračoval v selekci po následujících dvacet let, aby v letech 1927-8 uvedl na trh pod jménem *Rosa canina* 'pfänder' podnožový šípek, který se již mnohém lišil od plané *R. canina*.

Poznamenejme, že Pfänderovi se po několika letech jeho práce podařilo získat rostliny, které v druhém roce po výsadbě vytvářely dlouhé a silné výhony. O tuto vlastnost dlouho usiloval a nakonec ve své neúnavnosti dosáhl úspěchu. Taková podnož pak mohla sloužit i pro stromkové růže.

Jaké jsou přednosti *R. canina* 'pfänder'? Moje hodnocení je založeno na podrobné dokumentaci poskytnuté panem Pfänderem-synem a vlastních pozorováních, jež trvala tři roky. Níže podávám popis této podnože.

Jednoleté semenáče, i když měly jen 3-5mm, vytvořily v prvním roce po výsadbě silné keře s korunkou tvořenou rovnými výhony. Tak jak se prýty prodlužují, jejich konce se trochu sklánějí. List je složený z pěti lístků, koncové jsou větší než u běžné plané *R. canina*. Jednoleté

větve mají velmi málo ostnů. Když se půda kolem správně přišlápné, kořeny se dobře vyvinou a prorůstají do hloubky. Krček je rovný a dlouhý; jenom výjimečně se na něm objeví drobné kořínky. Na fotografiích jsou všechny tyto znaky jasně vidět.

Když se udělá T-řez, okraje kůry se dají snadno odchlípnout od dřeva; kůra je silná a tuhá, netrhá se tak, jak se to stává u *R. multiflora*. Kdo jednou očkuje na tuto podnož, ihned ocení její výhody.

Podobně jako všechny ostatní variety *Rosa canina*, i tato podnož je často napadána padlím. Škody, které padlí šípkovým růžím způsobuje bývají dosti vážné, především v době očkování: růst se zpomalí a kůra se při očkování špatně odchlípuje. Pan Pfänder-syn se se mnou podělil o zkušenosti svého otce na toto téma.

Pfänder-otec si všiml, že i když jsou listy zasažených jedinců úplně bílé napadením houbou, očkování na ně je stále snadné. V roce 1958 jsem si prakticky ověřil Pfänderova pozorování. Tato podnož sice není odolná vůči napadení padlím, ale tuto chorobu snáší o dost lépe než ostatní variety *R. canina*.

Výsledky se všemi sortami očkovanými na *R. canina* 'pfänder' jsou skvělé. Za normálních podmínek se ujme až 95% oček, které se vydrží i následující jaro. Také jsem si všiml, že variety naočkované na tuto podnož mají květy sice s charakteristickými barvami, ale přece o něco živějšími než když se očkují na *R. multiflora*. Zejména se to týká dvoubarevných sort jako 'President Hoover', 'Signora Piero Purcella' atd.

Rosa canina 'pfänder' je velmi zajímavá i pro použití jako podnož pro stromkové růže. Pan Pfänder-syn mi podrobně popsal jak se jeho otcovi podařilo získat 90% z naočkovaných stromkových růží druhý rok po výsadbě ... Nemám nicméně v úmyslu zde popisovat metodu pěstování kmínků ze semenáčů. Je obecně známo, že k získání kvalitních kmínků je třeba vysázet semenáče alespoň 4/6mm, ještě lépe 5/8mm.

Moje zkušenost v této oblasti byla takováto: na pozemku s *R. canina* 'pfänder', naočkované 1959 jsem nechal několik desítek podnoží, které nebyly přeočkovány. Po důkladném řezu vytvořily v roce 1960 výhon 150 cm a víc, který mohl sloužit v roce 1961 jako podnož pro stromkové růže. Také jsem si všiml, že na těch větších bylo mnohem více ostnů než na větších z předchozího roku (jinak řečeno, větve ze stejné rostliny jednoletá má mnohem méně ostnů, než větve dvouletá ze stejné rostliny).

Když jsem nenalezl pro tuto skutečnost racionální vysvětlení, zeptal jsem se pana Pfändera a poslal mu vzorek svých kmínků. Pan Pfänder mi odpověděl následovně: "v minulosti prodávaly v Německu i některé další firmy svoje nažky *Rosa canina* 'pfänder'; všichni ovšem neprovedli potřebný výběr (selekcí)." Pan Pfänder předpokládá, že kmínek, co jsem mu poslal už vytváří degenerované nažky (...).

Ještě přidám jeden poslední postřeh, týkající se zakrslych růží pěstovaných ve volné půdě. Abych lépe porovnal kvalitu ponoží, vysázal jsem je vedle sebe. Tak mohu konstatovat, že růže naočkované na *Rosa canina* 'pfänder' rostly pomaleji než ty na *Rosa multiflora*, zejména ze začátku léta. Ale později dohnaly ztracený čas a na podzim měly téměř stejnou výšku. Nicméně v porovnání s růžemi naočkovanými na plané *Rosa canina* byly ty na *Rosa canina* 'pfänder' mnohem silnější.

Dle článku v Rosa gallica č. 47/2007 přeložil Adam Holub

www.krasneruze.cz

To je adresa internetových stránek **Krásné růže** tajemné paní Heleny. Má tento úvod:

Jako amatér jsem hledala web pro pěstění růží. Nic uceleného jsem nenašla a tak jsem se rozhodla založit webové stránky „Krásné růže“ jako místo, kde bych se podělila o znalosti a zkušenosti s růžemi. Během krátké doby se tyto stránky staly místem, kde se scházejí lidé se stejnými zájmy, připraveni poradit, pomoci či odpovědět na Vaše dotazy. Přečtěte si jak srovnávají jednotlivé druhy růží. Přispěte i Vy k popularizaci růží. Vložte příspěvek do fora, pošlete fotografie Vašich růží a podělte se s ostatními.

Pokus se tedy zdařil, otevřte je a budete leda 305446. návštěvníkem (neúplná statistika návštěvnosti www.rosaklub.cz ukazuje číslo 2163!), internetový klub má 55 stálých členů, 86 návštěvníků si stránky zvolilo za oblíbené, forum dotazů a odpovědí se plní průběžně, rovněž tak galerie růží a soupis odkazů na jiné stránky. Organizují společné návštěvy výstav a růžových školek. Provozovatelé stránky se ujali i náročného úkolu sestavit adresář růžových školek (obecněji prodejců růží) a jejich pěstovaného sortimentu, což Rosa klub nedokázal. Gratulujeme i trochu závidíme, ale držíme palce.

jt

Brněnská růže

- Druh:** česká akce
- Zahájení:** 9. 11. 2007
- Ukončení:** 9. 11. 2007
- Zaměření a bližší informace:** 12. ročník soutěže v aranžování květin.
Soutěžní témata jsou:
1. Kytice vázaná na premiéru pro představitelku nebo představitele hlavní role. (Název divadelní hry je třeba přiložit k soutěžnímu dílu a uvést jej v přihlášce). Přízdoba kytice může být zpracována jakoukoli technikou.
 2. Přízdoba klobouku sušenými květinami. (Klobouk vlastní).
 3. Šperk. Přízdoba musí být zhotovena ze živých rostlin, korpus (z jakéhokoli materiálu) nesmí být zhotovený předem.
- Místo konání (adresa):** HaDivadlo, Alfa pasáž, Poštovská 8D, Brno
- Pořadatel:** Svaz květinářů a floristů, Wolkerova 17, 771 11 Olomouc, Slávek Rabušic, Masarykovo nám. 8, 664 51 Šlapanice
tel.: +420/ 603216650
- E-mail:** kvetiny@rabusic.cz
- www:** <http://www.svazkvetinaruafloristu.cz>
www.zahradnicke-noviny.cz

Letošní Brněnská růže se koná 7. 11. 2008.

O Böhmových Stručných a praktických radách pro milovníky-pěstitele růže

O této knize se diskutovalo v minulém zpravodaji – je prý nepřekonaná, měla by se v zpravodaji vytisknout na pokračování. Nikdo ji však nenabídl k otištění. Sám ji nemám, tak jsem se vypravil do knihoven – Městská knihovna v Praze, Knihovna ústředí ČSZ, Ústřední zemědělská knihovna – nic. Až Národní knihovna ČR, na objednávku v detašovaném depozitáři a jen prezenčně pod dohledem, a to jen II. doplněné vydání - tak vzácnou se stala tato dříve běžná příručka, kterou pan Böhme vydal vlastním nákladem (tisk K. Nepodal, Blatná) v roce 1931. Má 107 stran, pěstitelské rady však zabírají jen str. 7 – 67 plus tři strany obsahu, tedy 64 stran. Pak následuje výběr odrůd růží. Snad se podaří text naskenovat, digitalizovat a připravit k tisku na pokračování.

jt

Růže a Pákistán

Bylo by chybou si Pákistán představovat jen jako cvičiště Al-Kaidy, atentátníků na Bénazír Bhuttovou a další politiky, jako zemi plnou fanatických muslimů, vlastníci jaderné zbraně a provokující Kašmírčany a Indy. Převaha lidí tam žije především v klidu, s pracovním zaujetím a mírem v duši a z pohledu růžařského s velkou láskou k růžím. Už 20 let tam působí Pákistánská národní společnost růžařů s 500 členy a usiluje o další povznesení růžařství v zemi i o posilování přátelských vztahů k milovníkům růží v Indii a Bangladéši. Má Pákistán něco společného s Českem? Asi řadu věcí, já vím jen o tom, že Geschwindova růže '**Gruss an Teplitz**' (samozřejmě má pákistánský název – Desi Gulab, což znamená „místní růže“) se tam těší už snad sto let velké obliby, skoro jako národní růže, takže autorka knihy „Domorodé a plané růže Pákistánu“, botanička Dr. Mahmooda Hashmi, ji zařadila mezi růže domorodé!

Desi Gulab = Gruss an Teplitz,
Geschwind

Částečně dle interview s Mian Zafar Iqbal, který se v Osace ucházel o místo prezidenta WFRS, uveřejněný ve World Rose News July 2007,

jt

Atlas růží na pokračování

V Zahrádkáři pokračovalo po celý rok 2007 uveřejňování Atlasu růží!

120 roků firmy W Kordes'Söhne je nadpis dvoustránky od Ing. F. Veruzába z Bratislavy v časopisu ZAHRADNÍK 1/2008

Zpráva z 11. mezinárodní konference o historických růžích (Int. Heritage Rose Conference) v Chaalis (Francie) ve dnech 14. – 17. června 2007

Co jsou historické růže?

Nepřišel jsem na vhodný název pro anglické heritage roses a pro názvy odnoží velké rodiny milovníků růží (Heritage Rose Foundation, Heritage Roses Group), protože růžařské dědictví, růžařský odkaz, růže z odkazu, růžařská tradice, tradiční růže, růže z minulosti apod. mi nezní dobře, i když jde o to, že naše současné růže skutečně podědily vlastnosti těchto starých růží. A termín staré růže není příliš výstižný (může třeba navodit dojem, že jde o růže staré třicet let, jistě úctyhodné stáří keře na zahradě). Používám tedy termín historické růže zavedený již dávno pro růže vyšlechtěné před rokem 1867, kdy francouzský růžař Guillot uvedl na trh první čajohybrid 'La France'. Do těchto heritage roses se ovšem zahrnují nejen tzv. Staré zahradní růže, ale i růže botanické a jejich hybridy.

Prodej kontejnerovaných růží na Festivalu růží

Společnosti milovníků historických růží ve světě

Prvé organizace milovníků starých růží vznikly v sedmdesátých letech minulého století v USA, Anglii, Austrálii a na Novém Zélandu. Zahájili to nálezcí starých růží na starých hřbitovech a usedlostech, ale obtíže při určení jejich názvu vedly záhy k zapojení růžařských odborníků, čímž to amatérské nadšení dostalo hlubší význam a trvalé užitečnosti. V podstatě jde o součást celosvětového úsilí o zachování genofondu původních kulturních rostlin, přírodního dědictví vůbec a její biodiverzity, což je i u nás uloženo zákonem.

Smyslem a posláním sdružení milovníků historických růží je:

– vyhledávat je - u starých usedlostí, na starých hřbitovech (např. židovských, v pohraničí), v opuštěných sídlištích (např. ve vojenských újezdech), na historicky významných místech (např. Růžový palouček, bojiště)

Rozárium v Chaalis, besídka z 'M.Silva-Tarouca' (Zeman)

- správně určit jejich názvy – což není snadné, protože jsou velmi podobné
- zachovat je – zajistit jejich přežití na více místech, vytvářet sbírková rozária
- studovat historii jejich vzniku a šíření – vzpomínky na jejich šlechtitele i milovníky
- pěstovat je – uvést je znovu do růžových školek (pokud jsou kvalitní)
- a šířit povědomí o jejich hodnotách.

Je tedy pochopitelné, že tato celosvětová záliba nutila dosažené úspěchy prezentovat na místních a posléze mezinárodních konferencích, které začaly být doprovázeny významnými společenskými a kulturními akcemi. A doprovodné akce ke konferenci v Chaalis byly vskutku velmi hodnotné.

Konference o historických růžích navázalo na **Regionální evropské setkání růžařských společností v Lucemburku** ve dnech 7. až 10. června, takže řada účastníků tuto příležitost a relativní blízkost obou míst využila k účasti na obou akcích.

Získal jsem z tohoto setkání vytištěnou přednášku prof. F. Joyauxe na téma **Redouté a jeho doba**. Autor je nejen vědecký pracovník v oboru starých růží, ale i velmi čilý badatel v historii růží. Pojednává o hlubších souvislostech díla věhlasného malíře růží (17xx – 18xx) s potřebami doby. Jednak porovnal Redoutéovy akvarely růží s díly známými z publikací v té době:

- A Collection of Roses from Nature (Sbírka růží dle přírody) od slečny **Mary Lawrence**, z let 1796 až 1810, obsahující 90 akvarelů, ovšem po stránce botanické i umělecké nepříliš kvalitní,
- Roses dessinées d'après Nature et coloriées (Růže malované dle přírody a v barvě) od německého malíře **Carla Roessiga**, které vznikly v letech 1800 až 1810 v Lipsku a jsou srovnatelné s obrazy Lawrencové,
- Roses, a Monograph of the Genus Rosa ... (Růže, monografie o rodu Rosa), publikovaná v letech 1805 až 1825 rhodologem a malířem **Henry C. Andrewsem** v Londýně, kde jsou jen některé portréty růží trochu lepší kvality.

Výrazně lepší kvality nedosáhl ani **Salomon Pinhas**, dvorní malíř u hraběte Viléma IX. v Kasselu v letech kolem roku 1795, které navíc zůstaly ukryty v soukromí (až do znovuobjevení panem Grimmem v roce 1978).

Dále poukazuje na to, že Redouté zdaleka nemaloval růže jen dle sbírky růží císařovny

Josefíny v Malmaison. Ve svých publikacích, které vycházely v rozpětí let 1817 – 1836, maloval růže z četných státních sbírek (Paříž, Sévres, Versailles) a zahrad soukromníků a školkařů (Du Pont, Cels, Vilmorin, Noisette, Des-cemet, Biquelin, Boursault) a vědců (De Candole, Humboldt, Bonplant).

Byla to totiž právě ta doba, kdy do Evropy (zejména do Anglie a Francie) dorazily četné nové botanické druhy růží a jejich hybridy (čínské, multiflory, bankšovky, mechovky, portlandky, remontantky, noisetky), které výrazně oživily sortiment růží 19. století a Redouté ty první zachytil.

Vytvoř si svůj vlastní parfém - Festival růží

V době konference proběhlo vyhlášení **100. ročníku Mezinárodní soutěže nových růží v rozáriu Bagatelle v Paříži**. Magistrát města Paříže, která soutěž pořádá, vydal k té příležitosti oslavnou brožuru (a zřejmě asi i hostinu) se soupisem všech oceněných růží. Je tam i snímek rozária pořízený z družice a zřejmě stažitelný z internetu přes vyhledávač Google – jednotlivé keře jsou na snímku viditelné (na hodnocení kvality by to však zatím nestačilo). Účast na slavnostním vyhlášení nebyla v programu konference zařazena, ale zájezd do rozária ano. Bylo krásné počasí, soutěžní růže v perfektním stavu, rozárium i okolní park uklizené, přípravy na vyhlášení v plném proudu. Asi by se slušelo, abychom jim pogratulovali. Možná by magistrát Hradce Králové mohl vypravit zájezd do Paříže na získání zkušeností s provozováním (a financováním) rozária a soutěže.

Z World Rose News, ročník 18, July 2007, se dozvídáme i historii rozária. Usedlost patřila v roce 1720 maršálu Ducu d'Estrees, vybudoval tam zámek Bagatelle (ve francouzštině to znamená 'maličkost'), ale pro dluhy ji musel postoupit hraběti d'Artois. Ten se vsadil v roce 1777 s královnou Marií Antoinettou o 100 tisíc liber, že dokáže během jejího pobytu ve Fontainebleau vystavět větší zámek místo stávajícího. Sázkou vyhrál, ale stálo ho to 2 miliony liber. Francouzskou revolucí zámek Bagatelle přežil, i když dva hrady poblíže byly zbořeny. Byl přeměněn na restaurant, ale v roce 1806 ji císař Napoleon I. nechal přeměnit zpět na lovecký zámek. V roce 1814 se dostal zpět do vlastnictví rodu d'Artois. V roce 1835 zámek, včetně sousední Buloňský lesík, koupil anglický Lord Seymour, markýz z Herfortu, za 313 tisíc franků. Zámek zdědil jeho levoboček Sir Richard Wallace, a po jeho smrti v roce 1905 vše přešlo za 6,5 milionů franků do majetku města Paříž. Jean Claude Nicolas Forestier, kurátor parků a zahrad, uznávaný zahradní architekt, přetvořil zahradu poblíže zámku, založil růžovou zahradu a v roce 1907 zahájil první soutěž o novou růži. První zlatou medaili získala růže 'Marquise de Sintey', čajohybrid vyšlechtěným Pernet-Ducherem z Lyonu. Letošní nejvyšší cenu získala pokryvná růžově kvetoucí růže ROSITA od firmy tantau.

Poznámka: V Abbeville, v okrese Crécy en-Ponthieu, existuje rovněž zámek Bagatelle s veřejně přístupnou zahradou kolem.

Bagatelle, rozárium, ukázka výsadby růží

Události spojené s konferencí o historických růžích v Chalis

Hlavním organizátorem konference byl **profesor François Joyaux** (čti žojó), který se historickým růžím věnuje již dlouho a podařilo se mu shromáždit v Commer sbírku hybridů růže galské, které byly u zrodu růžařství ve Francii už koncem 18. století, tedy ještě před Francouzskou revolucí. Výzkum v této oblasti vědecky popsal v krásné publikaci **La Rose de France**, vydané Národní tiskárnou v roce 1998. Exkurze do Commer (napůl cesty mezi Paříží a Bretaní) byla součástí konference.

Již zvolené místo konání konference bylo jedinečné. **Chalis** není žádné město ani vesnice, je to bývalé cisterciácké opatství s klášterem, založené v roce 1137 králem Ludvíkem VI. Leží

40 km severně od Paříže, poblíže známějšího města Ermenonville a jižně od slavného a krásné středověkého města Senlis. Francouzi však spíše znají v sousedství kláštera zábavný park Mer de Sable, či poblíže ležící Parc Astérix. Opatství Chaalis se po rozvoji ve 14. a opět v 17. stol., ale začátkem 18. stol. výstavbou nového opatství dostává do ekonomických potíží do té míry, že muselo být zrušeno a rozprodáno. A to ještě přes vypuknutí Francouzské revoluce. Noví vlastníci pozemků rozlehlé objekty použili jako zdroj stavebního materiálu k výstavbě nového aristokratického sídla se zámekem a velkým parkem. Dokonce z výstavního chrámu zbylo jen torzo – tvoří dnes však jako působivý romantický doplněk a připomínka bývalé slávy opatství. Obrat k dnešní slávě bývalého opatství nastal až v roce 1902, kdy Nélie Jacquemart, vdova po bankéři Édouardu Andréovi, areál vykoupila a roku 1912 odkázala **Institutu de France** (což je od roku 1794 nejvyšší oficiální instituce pro vědu a umění ve Francii, sdružuje pět akademií, v čele IF je desetičlenný sbor akademiků). V zámku je nyní instalováno muzeum na jejich počest, s původním inventářem doplněným na dvou 32 metrů dlouhých chodbách galerií bust a portrétů významných osobností Francie.

Ubytování jsme ale nebyli na opatství, ale v **Senlis**, asi 6 km vzdáleném od Chaalis. Měli jsme čas prohlédnout si Senlis po večeri a po celodenním jednání či výletech do okolí. Střed města kolem katedrály Notre Dame s vysokou úzkou věží (a s laskavým panem abbé, který nás provedl i po zavírací hodině), bývalého kláštera, radnice a vladařského dvora má typický středověký ráz, úzké klikaté uličky, se zbytky opevnění, domy z kamene (na jednom ve výklenku se sv. Protaisem (čti protézem), s vlastní hlavou na předloktí), ale s okny plnými květín, bez dopravního ruchu, osvětlené zapadajícím sluncem, vše na temeni vyvýšeniny nad okolním terénem, to vše jsme si dokonale vychutnali, lépe, nebo jinak, než leckteré proslulé velkoměsto. Senlis se mi z encyklopedického hesla přeměnil v nezapomenutelný pojem.

Předkonferenční výlety

Giverny, rozárium za hostincem Baudy

Jak bývá obvyklé, nabízejí organizátoři mezinárodních konferencí před či/a po konferenci pro účastníky výlety, aby se účastníci mohli seznámit s významnými místy hostitelské země a při té příležitosti seznámili a v neposlední řadě též nalákali manželky/manžele účastníků konference k doprovodu. Nejinak v tomto případě. Předkonferenční dvoudenní výlet byl do Remeše a do Giverny, dvoudenní pokonferenční výlet byl do Paříže do Académie Française (jedna z akademií IF s prohlídkou Mazarinovy knihovny a další den do Malmaisonu, paláce císařovny Josefíny.

První den to byla návštěva třídenní **Slavnosti růže v areálu bývalého kláštera v Chaalis**. Přes 100 zahradnických a jiných firem vystavovalo, pod širým nebem nebo v stáncích, v prostoru kolem zámku své produkty. Bylo to jako v rozkvetlém parku – hortenzie a fuchsie v nezvyklých barvách a formách, nepřehledné nabídky trvalek a skalniček, bylinky, byly tu velkofirmy jako Truffaut i drobní pěstitelé. Z růží zaujaly firmy André Eve, Delbard, Guillot a Lens.

Nechyběly ani knihy (konvenční i drahé, umělecké), výšivky, dekorační předměty. Občerstvení bylo zajištěno. Zajímavé bylo, že větší nákupy (třeba stromkové růže v kontejnerech) vozili mládenci a děvčata na trakařích k autům zákazníků za plot areálu. Na vlastní kůži jsme poznali, že s veřejnou dopravou ke klášteru (a to je naproti zábavný park) je to tu slabší, ale parkoviště byla přečpaná. Potěšila nás propagační brožura **Parky a zahrady Pikardie** – 98 stran se stručným popisem asi 80 zahrad a parků departementu Pikardie na sever od Paříže, vždy s internetovým odkazem na další informace.

Giverny, Moneteův dům v záplavě růží a květin

Nejkrásnější ale byl výlet do **Giverny**, do proslulé **zahrady Clada Moneta** (1840 – 1926), slavného malíře-impresionisty. Monet tu pobýval od roku 1883 do své smrti a vytvořil si tuto květnou zahradu z ovocného sadu podle vlastního vkusu. Zahrada bez pána však pustne a tak bylo nutné ji i Monetův dům a ateliéry, potom, co Monetův syn vše v roce 1966 odkázal Akademii krásného umění nákladně (za 25 mil. dolarů, převážně z nadací z USA) restaurovat. Je to nyní zahrada plná květin a začátek června květinám přeje – přímo květinový ráj. Je to slovy nepopsatelné, musí se to spatřit, zažít. Zahrad vypadá jakoby samorostlá, kdepak, viděl jsem tam alespoň pět zahradníků v plné práci. A i Monetův dům je v plném lesku, plný obrazů a upomínek od přátel malíře, samozřejmě i plný návštěvníků. Součástí restaurace byl i tunel pod silnicí vedoucí k jezeru leknínů a vodomilných květin na toku říčky Epte, s několika můstkem, s loubími obrostlých růžemi a vistárií. Dle průvodce prochází zahradou půl milionu návštěvníků ročně.

V Giverny nám prof. Joyaux přichystal další lahůdku - **slavnostní oběd v hostinci Baudy**, nyní stylové restauraci, známé to ubytovně žáků a přátel Clada Moneta. Chvilka času vybyla i na návštěvu hřbitova, kde je Monet pochován, a na prohlídku sbírky starých růží ve svahu hostincem Baudy, které si vytvořil majitel hostince. Pozoruhodné je, že ulice vedoucí k hostinci i ke hřbitovu je lemována krásnými výhony slézových růží různých barev, u nás nevidaných.

Náš nejdelší výlet byl do **Remese (Reims)**, sídla arcibiskupa a s památnou katedrálou s četnými krásnými rozetami, kde byli od roku 999 korunováni všichni francouzští králové (posledním byl Karel X. v roce 1825). Průvodkyně nám podrobně líčila,

Giverny, společný oběd v hostinci Baudy, vpravo D. Ruston, předseda WFRS komise pro staré růže

že prostor kolem oltáře býval dříve obestaven vysokou zdí, aby lid prostý korunovaci nemohl přímo sledovat a mohl snáze uvěřit, že král získal prostřednictvím arcibiskupa, a tedy papeže, jako božského zástupce na zemi, svou moc nad nimi přímo od Boha. Navštívili jsem i slavnou výrobu šampaňského Pommery (Reims leží v oblasti Champagne) a prohlédli část vinných sklepů zařízených jako galerii klasického i moderního umění (třeba chrám vystavěný z tisíce židlí). Sklepy vyhloubili Římané a vydobytý pískovec použili ke stavbě opevnění, akvaduktu a paláců. Zakladatelka závodu na šampaňské byla i milovnicí růží a byla po ní v roce 1882 pojmenována růže 'Mme Veuve Alexandre Pommery' a obec Chigny, kde sídlila, nechala na její počest přejmenovat na Chigny-les-Roses.

Compiègne, začátek loubí z růží

Rozsáhlý a pompézně zařízený **zámek v Compiègne** byl po francouzských kráľích svého času i sídlem císaře Napoleona a jeho potomků. Zaujala mne spíše rozlehlá zahrada s krásným, dlouhým loubím z růží a malé rozárium, kdežto malé rozárium se starými růžemi se mi jevilo dosti zanedbané.

Protože konference byla pod záštitou Institut de France, navštívili jsme i **zámek Chantilly**, který poslední majitel, kníže z Aumale, v roce 1886 Institutu věnoval (ač nechal zámek, zničený v průběhu Francouzské revoluce, v letech 1875-85 kompletně obnovit) pod podmínkou, že interiér zůstane tak, jak je. Měli jsem tu výsadu, že pracovnice IF nám ukázala vzácné tisky zdejší knihovny, zejména díla se zahradní architekturou a herbáře. Část rozsáhlého parku, původně založeného Le Nôtrem, jsme zahlédl jen z 2.podlaží zámku. Je ale převážně zatravněn, asi z úsporných důvodů.

11. mezinárodní konference o historických růžích

Konference se zúčastnilo 130 osob z 19 zemí

	Počet účastníků
Nový Zéland	22
USA	15
Austrálie, Itálie	11
Japonsko	9
Jižní Afrika	7
Velká Británie, Francie, Dánsko	6
Německo, Kanada	4
Bermudy, Švýcarsko, Belgie, Slovinsko, Čína, Portugalsko, Česko	2
Srbsko	1

Odborný program sestával z tří dnů dopoledních přednášek a odpoledních prohlídek zahrad se starými růžemi. Z přednášek byly nejzajímavější tyto:

Odile Masquelier, Lyon: Malíři a růže Lyonu v 19. století

Z malířů růží zmínila Bergiora Caplana a Beurryho, že císařovna Josefína milovala ručně malované hedvábní z Lyonu. Z lyonských šlechtitelů růží byli významní Jean Baptist Guillot (1829 – 1893) – čajovka Mme Bravy (1846), bourbonka Lamartine, remontantka Comtesse d'Oxford (1869), první čajohybrid La France (1867) a 77 dalších, mimochodem na Růžové slavnosti nabízela firma Guillot, pátá generace, staré i nové růže (s krásným katalogem) a Joseph Schwartz s pokračovateli zetěm Pernetem a Ducherem v další generaci – čajovka Marie van Houtte (1871), čajohybrid Mme Caroline Testout (1890), první žlutý fertilní foetidahybrid Soleil d'Or (1900) a četné další.

Chalis, výzdoba starými růžemi

Dr. Yuki Mikanagi z Chiby (Japonsko), Barvy růží – když se východ setkal se západem

Pokračuje ve studiu složení barevných pigmentů v okvětních plátcích růží, zejména zastoupení cyanidu-3-glykosid, který je typický pro *R. chinensis*. Ten ještě není přítomen v portlandkách ani noisetkách, teprve v bourbonkách, zejména v růži Gypsy Boy (Lambert, 1904) a v čajovkách jako Francis Dubreuil (Dubreuil, 1894) s tmavě karmínovou barvou květu

Dr. Viru Viraraghavan z Indie: Divoké růže z Indie a Himalaje

Studoval *R. webbiana*, *bruonii*, *sercea*, *clinophylla*, *icea*, *indica semperflorens* a četné další v jejich původním přírodním ekosystému, kde výhony dosahují délek až 10 metrů, tvoří houštiny, *R. clinophylla* roste v Bangladéši v několikametrové vodě, některé třeba nikdy nemají černou skvrnitost. Posteskl si, že Indové udělali pro růži po odchodu Britů málo.

Prof. Francois Joyaux, Kolekce růží císařovny Josefíny

Seznámil zájemce o zájezd do Malmaison s tím, že u zámku se staré růže už nepěstují, že četné informace šířené o císařovně jsou spíše pohádky, že sbírka růží císařovny Josefíny v rozáriu v L'Hay-les-Roses nepochází přímo z Malmaison, ale je sestavena z růží, které tam pravděpodobně rostly, že Du Pont tam nebyl nikdy zahradníkem apod. K sestavení této bývalé kolekce růží je nutno vypátrat, co tehdy za pobytu císařovny (v letech 1799-1814) vůbec existovalo, podle katalogů firem Desment, Du Pont, v Belgii, Německu a Anglii té doby.

Dr. Peter Boyd, Shropshire, VB – Skotské růže tehdy a dnes

Panu Boydovi se podařilo shromáždit téměř 300 hybridů a kultivarů růže bedrníkové či trnité (*R. pimpinellifolia*, syn. *R. spinosissima* – má bílý květ, hustě trnité výhony a černé šípky), které se Anglii a Skotsku říká růže skotská a již v roce 1793 se podařilo Robertu Brownovi postupným výběrem z výsevu získat poloplný kultivar s květem s červeným nádechem. Během dalších čtyřiceti let vzniklo kolem 300 dalších kultivarů (např. *Rosa Andrewsii*, *Rosa Compactilla*, *Rosa Mary*, *Queen of Scots*), ale jejich obliba vyhasla a většinou

zanikly nebo nejsou identifikovatelné. Teprve v 20. stol. se jejich obliba, díky šlechtění s dalšími druhy (R. hugonis, Ezae, glauca, xanthinia atd.) s širší barevnou a tvarovou škálou opět obnovila, do značné míry úsilím Wilhelma Kordese se svou „jarní sérií“ (Frühlinggold atd). Boydova kolekce získala statut Národní sbírky skotských rostlin. Podrobné informace najdete na adrese www.peterboyd.com/scotsroses nebo v časopisu *The Plantsman*, June, 2007.

Chalis, slavnostní večeře, u stolu Ch. Quest-Riston s chotí

Schůze Komise historických růží

Dne 12. června večer byla svolána schůze **Komise historických růží** při Světové federaci růžařských společností. Bylo oznámeno, že WFRS ustanovila tuto novou komisi, která by měla sdružit kroužky a společnosti s tímto zaměřením, a že předsedou byl výborem zvolen David Ruston z Austrálie. Přítomní zvolili Yuki Mikanagi a Edvarda Prošta za místopředsedy, Davida a Crenagh Elliottovi za sekretáře a regionální členy výboru: Miguel Albuquerque a Peter Boyl za Evropu, Jill Perry za Ameriku, Girija Virarghavan za Asii a Australasii.

Commer, společný oběd se členy Rosa gallica

Zatím jsou známy tyto sbírky historických růží:

galiky v Commeru (Francie), noisettky v Charlestonu (USA), skotské růže ve Skotsku, bourbonky v Slovenii, čínské a giganteahybridy v Itálii, historické růže v Anglii, USA, Austrálii a Srbsku, národní sbírka v Česku.

Internetová stránka se připravuje, publikační možnost nabízí *World Rose News*, stávající sdružení se mohou přihlásit do WFRS jako přidružení členové

Bližší setkání s účastníky konference

Konference byla příležitostí k seznámení s významnými růžaři a jejich aktivitami.

Jedním z nich **Stephen Scaniello**, prezident *Heritage Rose Foundation* z Richardsonu, Texas, USA. Členství v HRF je za 30 \$ ročně, vydává krásně vybavený časopis **ROSA MUNDI**, 68 stran, dobře ilustrovaný, s velmi zajímavým obsahem. Např. výběr z čísla 3, ročník 20, jaro/léto 2006:

- Stephen Scaniello: Cranfordovo rozárium v Brooklynské botanické zahradě
- David Ruston: Vzpomínky (se soupisem odrůd starých růží, které ve své školce vede)

- Pat Toola: Růžařská odysea za starými růžemi
- Francois Joyaux: Zachování starých růží ve Francii
- Dan Russo: Brownellovy čajohybridy – život a dílo šlechtitele
- řada zpráv hledačů starých růží.

Prof. Joyaux popisuje začátky a úspěchy při záchraně starých růží ve Francii, zemi s bohatou růžařskou historií – v roce 1850 existovalo ve Francii již kolem 3000 novošlechtěnců a k dnešku z nich přežilo 10%. Zahájil s kolekcí hybridů růže galské v roce 1992, během šesti let jich dokázat najít 250 odrůd. Navíc založil spolek s názvem **Rosa Gallica**, vydává stejnojmenný dvouměsíčník, sepsal vědecké dílo **La Rose de France**. Získal též spolupracovníky na univerzitě v Lyonu, kteří stanovili genetický kód kvalitně identifikovaných hybridů, což by mohlo významně přispět krozuzlení spletitých příbuzenských vztahů mezi starými i moderními růžemi. Co je však snad nejdůležitější – dosáhl zařazení kolekce galských růží, a všech dalších, do **Národního dědictví Francie** v rámci Institute de France, včetně finančního zajištění!

Příjemné bylo setkání s panem **Radoslavem Petrovičem** (www.petrovicroses.co.yu), který ve Vrčinu v Srbsku založil školku specializovanou na staré růže (burbonky, stolítky, damscénky, portlandky, galiky, remontantky, mechovky, čajovky), pochopitelně doplněné i o růže moderní. Vydávání katalogu se spoustou barevných fotografií je samozřejmou

Commer, galika 'Petit Francois'

nutností. Pan Petrovič nelenil a po návratu požádal o zprostředkování oček růže Kraklj Alexander I. od Dr. Brady. Bohužel tato růže bude v kolekci v Průhonících k dispozici až po přeočkování.

Přítomný viceprezident **Slovenské růžařské společnosti** (www.vrtnice.org), pan **Edvard Prošt**, se mohl pochlubit založením sbírkové výsadby burbonek ve františkánském klášteře Kostanjevica, poblíže města Nova Gorica. Záštitu nad rozáriem převzal Turistické informační centrum Nova Gorica (www.novagorica-turizem.com).

Krásný mladý pár, **Elisabete a Miguel Albuquerque**, nás pozvali (samozřejmě nejen nás) na návštěvu svého soukromého **rozária Quinta do Arco** s více než 1000 odrůd starých a moderních růží, a to do Arco de São Jorge na severním pobřeží Madeiry. Ubytování poskytuje v bungalovech na úpatí hor a břehu Atlantického oceánu – www.quintadoarco.com.

Commer, rozárium Rosa gallica 'La Grand Sultan'

Soupis vítězných růží v evropských soutěžích 2007

místo	titul	název	šlechtitel	popis
Kortrijk, Belgie	Zlatá růže	Dinky - VELhepi	Lens, Belgie	mechovka, sytě růžová
Le Roeulx, Belgie	Zlatá medaile	ADAFitalu	Adam, Francie	Fl., bílá s růžovým nádechem
Hradec Králové	Zlatá růže města HK	Line Renaud - MEiclusif	Meilland	HT, růžová
St. Albans, Anglie	Osvědčení o kvalitě	CHEwallbell	Warner, Anglie	sadová, poloplíná, sytě růžová
Lyon	Nejkrásnější franc. růže, Zlatá med.	ADAbigold	Adam, Francie	světležlutá
Nantes	1. velká cena	Line Renaud - MEiclusif	Meilland	HT, růžová, velmi vonná
Orleans	Zlatá růže města Oleans	Dinky - VELhepi	Lens, Belgie	mechovka, sytě růžová
Paříž-Bagatelle	1. cena	Rosita	Tantau	pokryvná, jednoduchá, růžová
Saverne	Zlatá medaile	ORAsatrice	Orard, Francie	žluté a oranžově pruhovaná
Baden-Baden	Zlatá růže Baden-Badenu	Alix de Virgy	Sauvageot, Francie	Fl., krémová, střed žluto-oranžový
Dublin	Vítězný HT	With All My Love-COCzodiac	Cocker, Skotsko	oranžově červená
	Vítězná Fl.	Desert Island - DICfizz	Dickson, Severní Irsko	krémově žlutá
	Vítězná polyantka	Amber Sun - KORsoalgu	Kordes	oranžová, mění se na žlutou
Monza, Itálie	Nejvonnější	99.3213.4	Delbard	Fl., svítivě růžová
Řím	Zlatá medaile HT	BAR 6167	Barni, Itálie	
	Zlatá medaile Fl.	Jalilah - G 111-01	Interplant Nizozemí	krémová, růžový střed
	Zlatá medaile proucí	00.10425.1	Delbard	sytě žlutá
	Zlatá medaile sadová	ORA 644	Orard, francie	červené poupě, po otevření lila
Haag	Zlatá růže Haagu - v prodeji	Fortuna - KORatomi	Kordes	Fl., jednoduchá růžová
	Zlatá medaile - novinka	DICheyday	Dickson, Severní Irsko	tmavě žlutá
Belfast	Zlatá medaile + Cena města Belfast.	With All My Love-COCzodiac	Cocker, Skotsko	oranžově červená
Glasgow	Zlatá cena města Glasgow	Soft Cover - POUltc010	Poulsen	červeno-růžová, bílý střed
Barcelona	Zvl.cena města B. za mimoř. růži	ORA 644	Orard, francie	červené poupě, po otevření lila
Madrid	Růže Madridu 2007	DORnest	Dorieux, Francie	HT, žlutá s červeným okrajem
Ženeva	Zlatá růže 2007	00.1086.12	Delbard	Fl., žlutá růžová

Dle www.worldrose.org/prize-winners

Novinky ze světa

Anne-Marie Trechslin zemřela

Známa malířka akvarelů růží (a jiných květin) Anne-Marie Trechslin (1927 – 2007) zemřela. Byla mezi růžaři velmi oblíbená pro svou laskavost a oddanost růžím a označována jako Redouté 20. století. Ilustrovala mnohé knihy o květinách – cibuloviny, trvalky, keře a stromy, ale růže byly její oblíbené, ať plané či šlechtěné. viz akvarely na 3. straně obalu

V poslední době rozvíjí marketingovou kampaň nizozemská šlechtitelská firma **SCHREURS Gerberas&Roses** – www.schreurs.nl. Nabízí skleníkové růže oranžovou **Marie-Royal!**® a žlutou s červeným nádechem **Marie-Claire!**® pěstované v Keni, v oblasti Kajiado, ve výšce 1640 m n.m., s kapacitou 100 – 150 tisíc květů za týden. Další novinkou je **Red Naomi!**®, tmavě rudý sametový květ, nečernající při vadnutí, až 75 okvětních plátků na pevném stoku až 90 cm dlouhém. Další růží je **Marrakesh**®. S růžemi Sputnik, Maroussia a dalšími dobývají i ruský trh.

Firma vydala knihu o pěstování řezaných růží:

Dottore Gerardo Mercurio –Cut Rose Cultivation

s kapitolami: Botanické charakteristiky, Roubování, Zařízení skleníků, Požadavky na prostředí, Závlaha a výživa, Růst rostliny, Škůdci, Integrovaná ochrana, Balení 254 stran, **150 euro**, s ukázkami na www.schreurs.nl a objednávkou tamtéž.

Miniature Rose Bonsai Lover's Club

Fantastický úspěch a obdiv, který sklidily bonsaje růží na 14. celosvětovém setkání růžařů v Osace v roce 2006 vedl k tomu, že Japonci založili The Miniature Rose Bonsai Lover's Club – Klub milovníků bonsai růží. Prezidentem je pan Akira Atomi, viceprezidentem pan Kouji Ohwada. Bližší informace jsou na http://minibara.8ware.com/index_eng.html. Rosa klub obdržel 12 stránkovou brožuru s návodem na pěstování s 9 fotografiemi. Zájemce nechť se obrátí na předsedu.

Zprávy z WFRS

V Monze (Itálie) se u příležitosti soutěže růží sešla Komise pro klasifikaci a registraci růží WFRS s těmito závěry:

1. Mezinárodní registrace růží při WFRS byla z IRAR přejmenovaná na **ICRA-R** – International Cultivar Registration Authority – Roses, aby byla v souladu s mezinárodní praxí
2. kódy šlechtitelů, dosud psané s třemi velkými písmeny, jako HAR, MEI, KOR, odporují předpisu ICRA a měly by být psány **Har, Mei, Kor**. V této záležitosti bude dále jednáno. Pro Modern Roses 12 (má vyjít brzy) by to byly tvrdá změna.
3. Bylo sice usneseno, aby byl vydán celosvětový soupis šlechtitelů růží, ale začaly pochybnosti o účelnosti takové publikace. Mělo by stačit, že jsou uvedeni v Rose Directory každé členské organizace
4. Je doporučeno, aby byla napravena chyba v psaní růže R. wichuraiana, protože je nesprávně odvozeno od Němce jménem Wichura, správně je to **R. wichura**.

Organizátoři příští World Rose Convention 2009 ve Vancouveru chystají propagační akci. Předběžně je informace možno získat na www.worldrose-vancouver2009.com

Experience the Rose, Discover Vancouver!

Convention Site
June 18-24, 2009

Festival Site
June 19-21, 2009

World Rose

Vancouver • Canada

Conference and Festival Secretariat:
Sea to Sky Meeting Management Inc, Suite 206, 201 Bewicke Avenue, North Vancouver, BC, Canada, V7M 3M7
Phone: 604-984-6447 • Fax: 604-984-6434 • Email: info@worldrose-vancouver2009.com

WFRS vydala **Směrnici pro hodnocení růží na výstavách** Guidelines for Judging Roses, 8 stran formátu A5, 2006. Směrnice předpokládá, že se vystavují růže v těchto kategoriích:

- kytice čajohybridů - 12 nebo více květů, čtyři či více odrůd, jeden květ na stonku, váza 28 cm v prům.
- kytice floribund - 12 nebo více květů, čtyři nebo více odrůd, váza 28 cm v prům.
- kytice sadovek - 12 nebo více stonků, čtyři nebo více odrůd, váza 28 cm v prům.
- koš starých růží - 12 nebo více stonků, čtyři nebo více odrůd, v koši
- kytice minirůží - 18 nebo více květů, jedna nebo více odrůd, jeden květ na stonku, nízká váza 10 cm v prům.
- kytice minirůží - 15 nebo více květů, jedna nebo více odrůd, nízká váza 10 cm v prům.
- koš minirůží - 18 nebo více květů, jedna nebo více odrůd, v košíku

u všech je povoleno použití oasisu (floral). To jsou jistě požadavky u nás nezvyklé a (zatím) nedosažitelné. **Maximální počet bodů za: tvar 25, barvu 20, svěžest květů 15, olistění 20, celkový vzhled 20** – to by se dalo uplatnit!

V roce 2008 se koná Regionální setkání růžařů WFRS v Adelaide, Jižní Austrálie pod mottem

ROSE ADELAIDE 2008 – sto let růží od 23. října do 1. listopadu 2008

1. den oficiální večerní zahájení
2. den účast na hodnocení soutěžních růží nebo vycházka do rozária či vinařského centra
3. den výstava růží k 100. výročí růžařské společnosti s galavečeří
4. den slavnostní vyhlášení vítězných vystavovatelů nebo zájezd na ostrov
5. den přednášky (Cairns, Duncan, Meylan, Ruston), odpoledne výlet do údolí Barossa
6. den přednášky (Desamero, Mouchette, Thomson, Proll), odpoledne v soukromých zahradách
7. den přednášky (Ross, Trimper, panel), odpoledne volno, slavnostní večeře

8. den dopoledne zahrady a vinice, odpoledne večere ve školce Davida Rustona
 9. den výlet do soukromých zahrad v okolí: Morgan, Whyalla, Clare
 10. den Heritage Garden Duncanových, Mintaro, ovčí farma, místní výstava květin
 Jste srdečně zváni.

Bližší informace poskytnete ředitel akce malcolmw@senet.com.au (nebo předseda Rosa klubu)

Z bulletinů přátelených růžařských společností

Co přinesl Rosenbogen v roce 2007?

Naši nejbližší přátelé růžaři sdružení ve **Společnosti německých přátel růží** (GRF – Gesellschaft Deutscher Rosenfreunde, tedy už ne Verein) uspořádali svůj 124. růžařský kongres v Münsteru (Vestfálsko, založen r. 804 jako biskupství pro Frísy, místo sjednání vestfálského míru, dnes průmyslové město s 300 tisíci obyvatel) a v Seppenrade (růžařská vesnice) – mají obrát 279 tisíc euro! Chystají tedy v roce 2008 svou slavnostní 125. konferenci, a to 19. – 22. června.

Uspořádaly dva zájezdy do zahraničí: začátkem června za růžemi a vínem do Elsasska a koncem června do zahrad Irska. V kalendáři je uvedeno přes 100 růžařských akcí!

V letech 2006 a 2007 ztratili němečtí růžaři, a s nimi celý svět, dva velké šlechtitele růží: v dubnu 2006 zemřel **Mathias Tantau jr.** (nar. 1912), tvůrce nezapomenutelných růží jako Duftwolke, Mainzer Fastnacht, Landora, který prodal, jako bezdětný, svůj podnik v roce 1985 svému dlouholetému spolupracovníkovi Hans Jürgenu Ewersovi a v srpnu 2007 **zemřel nečekaně Hans Jürgen Ewers**, který dosáhl světového úspěchu v šlechtění velkokvětých skleníkových růží. Je zajímavé, že měli společné hobby – oba byli vášniví nimrodí.

Růže '**Joe Polowsky Rose**', vyšlechtěná amatérem Ewaldem Schollem, byla v Torgau pokřtěna k podpoře mírového aktivisty Joea Polowskyho z Chigaga u příležitosti jeho 90. narozenin. Ten byl jako střelec 69. pěchotní divize USA svědkem masakru stovek civilistů, kteří byli rudoarmějci zastřeleni dříve než mohli doplatit na levý břeh Labe u Strehla-Lorenzkirch, a to skoro v den setkání Stalina s Trumanem na ukončení evropského bojiště 2. světové války. Vznikl tehdy výbor „Down by the Riverside“ pečující o památku této tragédie. A Joe Polowsky žil nadále pro jediný cíl, aby OSN uznal 25. duben dnem světového míru – zatím neuspěl. Růže '**Joe Polowsky**' by neměla být vysazena jen na onom labském břehu, ale na kterémkoliv hřbitově vojnínů padlých v 2. světové válce, ale např. i na vojenských hřbitovech bývalé Jugoslávie, na Blízkém východu, v Iraku.

*Zigeunerblut, Geschwind1890,
foto Rozenbulletin 2007*

Co přinesl nizozemský Rozenbulletin v roce 2007?

Formát A4 a plná barevnost tisku je samozřejmě podstatně výhodnější pro prezentaci růží než naše skromnější možnosti. Lze představit portlandky, stolísky a další staré růže a tak zvýšit jejich oblibu bez barevných fotografií květů? Lze nalákat na nové ADRky a jiné růže bez fotografií, když už si je můžeme objednat poštou nebo sami dovézt autem? Ano, ale mnoha slovy, které

správný barevný portrét lehce trumfne. Je to určitě působivější nábor pro Geschwindovy růže 'Theano', 'Zigeunerblut' či 'Ännchen von Tharau', ukážete-li je na fotografii. Získáte dostatečnou představu o slavném rozáriu, o místě soutěž nových růží, jako Kortrijk, Den Haag a dalších, o krásném parku, jako je Westbroekpark bez fotografií?

Co přinesl časopis Rosa Belgica (jediné č. 101/2007) v roce 2007

Carl von Linné,
foto Rosa Belgica 2007

Belgie si může mezi slavné rodáky zařadit i slavného malíře růží a květin Redoutéa, protože Pierre-Joseph Redouté se narodil v St. Hubertu dne 1. července 1759 a má tam pamětní síň a pořádají každoročně Den růže. Jako jediný časopis si vzpomněl na 300. výročí narození Carla von Linné, profesora univerzity v Upsale, zakladatele vědecké nomenklatury rostlin a zvířat. Šlechtitele Lense nebo šlechtitelskou stanici v Melle (obesílá pravidelně soutěž v Hradci Králové!) zná každý trochu zkušenější růžař, ale jméno Emile Foucart z Lesdainu asi sotva a přitom vyšlechtil řadu růží. První byl v roce 1995 tmavorůžový HT Fraboise, pak následovaly sadovka Ballerinetta, La Belle Lesdinois, Fête des Roses, Aurore de Brunehaut, Henri Foucart. Setkáme se s nimi někdy?

Co přinesl švédský Rosenblad et v roce 2007?

Švédská společnost růžařů má 10 regionálních sdružení, každé má svůj vlastní program a v každém dvojčísle je o nich referováno. I tam se daří pěstovat staré růže, stolísky, galiky, damascénky. Mrázuvzdornost je tam důležitou vlastností a pnoucí růži Poppius, Thérès Bugnet a řadě dalších se tam daří, ale vyžadují zvláštní péči a poradenství. **Jedno číslo obsahuje dokonce 28 stránkovou příručku na pěstování historických růží!** Staví se u vás golfové hřiště? V Rosenbladetu by architekti našli doporučený sortiment, třeba R. hugonis, R. glauca, R. majalis, R. dupontii. Po krátkém úvodu do šlechtění růží jsou ve dvou příspěvcích uvedeny výsledky křížení Rolanda Hermanssona (16 nepojmenovaných růží, ale s uvedením rodičovského páru) a Fina Pijo Rautio (14 pojmenovaných Kirke, Onerva, Sini, Ida, Viggo apod., krásných poloplňných hybridů růží galik, damscenek a mechovek)

K poslednímu číslu byl přiložen **Inventář růží** (botanických a historických) navržených k záchraně v rámci **celosvětového programu ochrany genofondu biodiverzity rostlin**, 76 stran, formát A5

Co přináší časopis The Rose Královské anglické růžařské společnosti?

Rok 2007 byl rokem slavnostního otevření celkově rekonstruované spolkové růžové zahrady v St. Albans v posledních snad pěti letech. A stát se v Anglii prestižní růžovou zahradou není lehký a ani levný úkol. Jen díky rozsáhlé sbírky v řadách členů a nadto grantu a úvěru se to zdařilo. Je přehledkou úspěchů jak anglického, tak celosvětového vývoje růžařství, tak má zázemí k tomu, aby držela krok s budoucím vývojem. Otevření se konalo 6. června. Vzpomíná však i na zakladatele RNRS, mimo známého reverenda Deana Holea to byli Edvard Mawley, Reverend D'Ombrian, Hayward Radcliffe Darlington, Courtney Page, Harry Edland a Len Turner, dřívější tajemník, kdy RNRS dosahovalo členství téměř 100 000. Mimo krásné fotoreportáže z tradičních výstav růží v Chelsea a Harrogate, z Festivalu růží v Hampton Court, z mezinárodní soutěže růží v St. Albans, v Glasgow, Gold Standard (British Ass. of Rose Breeders), v Pencoed

přináší pozvání ke návštěvě slavných zahrad v rámci anglické památkové instituce National Trust (www.nationaltrust.org.uk), např. Churchillova rezidence Chartwell v Kentu, Gunby Hall poblíže Spilsby, Polsden Lacey poblíže Dorking, Couhgtou Court které jsou soukromé, ale je možné si návštěvu objednat.

Co přináší ročenka Asociace růžařů Itálie pro rok 2007?

Přináší tradičně kompletní výsledky soutěže růží v Monze v roce 2006, kterou Asociace růžařů Itálie pod předsednictvím prezidentky Ester Fumagalli pořádá v krásném rozáriu rodiny Fumagalli a je hojně navštěvována mezinárodními hodnotiteli růží. Dále obsahují výsledky dalších soutěží roku 2006 ve světě (nikoli z HK). Zajímavý je soupis nových růží za rok 2006.

Co přináší Národní společnost růžařů Austrálie pro rok 2007?

Sdružuje 5 oblastních společností celého kontinentu. Vedle nutných organizačních záležitostí (zprávy, kontrola financí), výsledků celostátní soutěže nových růží (včetně stanov), zpráv z jiných soutěží, zájezdů či návštěv zaujímá 40 stran (25%) ročenky konkrétní zkušenosti dalších členů se starými růžemi v anketě „Moje nejmilovanější stará růže“. V oblíbeném sortimentu se vyskytují převážně odrůdy vyšlechtěné v Austrálii a na Novém Zélandu, u nás neznámé.

Co obsahuje ročenka Federace růžařských společností Jižní Afriky pro rok 2006?

Sdružuje 10 oblastních, podává přehršel krátkých zpráv o činnostech v různých směrech, zájezdech, setkáních, starých růžích.

Všechny zmíněné bulletiny jsou členům Rosa klubu na požádání k dispozici u předsedy.

jt

Zahrada Lady Churchill, foto The Rose 2007

Uveřejnění poezie o růži se stalo v zpravodaji tradicí, není jí však nepřeborně. Proto jsem náhodně zahlédnutou zmínku, že Vítězslav Nezval (1900-1958) složil básně Růžová zahrada chtěl najít a zde otisknout. Nebylo to však jednoduché. Žádnou sbírku básní či básně s tímto názvem, jsem v soupisech knihovny či heslech o autoru nenašel. Měl jsem ale štěstí. Službě (laskavé paní) u počítače v Městské knihovně se podařilo „vyhledávačem“ s několika klíčovými slovy podařilo najít „Menší růžovou zahradu“. Vypůjčil jsem si tu sbírku a tady je výsledek:

Vítězslav Nezval, **Menší růžová zahrada**, poesie, Portrét nakreslil J. Šíma, obálku navrhli Jindřich Štyrský a Toyen, typografická úprava Karel Teige, 12. svazek EDICE ODEON vydaný v lednu 1926 v Praze. Obsahuje dvě básně (Menší růžová zahrada a Premier plan), čtyři sbírky básní (Elegie, Kostumy a madrigaly, Pan fagot a flétna Akrosticha, Pastely) a jednu hru (Kohout a Sapfo).

Vítězslav Nezval **MENŠÍ RŮŽOVÁ ZAHRADA**

Slunce se odráží v barevných kaskádách
od lampionů menší růžové zahrady.

Střelec číhá za ekliptikou, probodává je svým
pomyslným šípem meruňky.

Protknul jehlicí klobouk dámy, jež usnula
v houpačce nad konvalinkami, jež zvolna uhořívají.

Dech pampelišek

Škeble se otevřela před západem slunce
v naplaveném písku jak pohádka.

A čáp pluje na loďce středem potoka, tento
vlašský básník z dob Petrarkových.

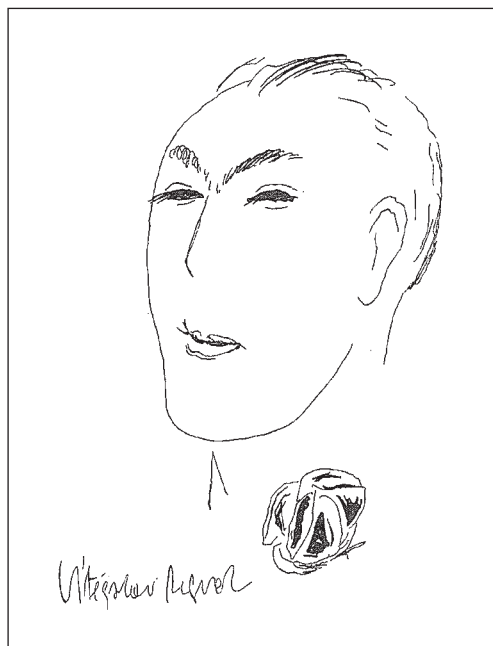
Uzavřen břechtanem od zakouřených silnic,
naplňuji se chvěním slunce a vzpomínka na lásku
se podobá menší růžové zahradě,
v níž lze číst na altánku romantické verše o věrnosti a tajemství.

A vše se to podobá vzpomínce na uplynulé neděle dětství
a vašim očím, jež zůstaly náhle na křižovatce
automobilové dráhy široce otevřeny
jako květiny měsíce září, tato modré, měsíční květy,
jež mi budou do smrti připomínat západy slunce
mého domova a staré eposy, z nichž
mám už jenom vzpomínky na jméno.

Je to báseň velmi roztěkaná a zakódovaná. Co tím chtěl vše říci? Encyklopedické heslo říká: vyjádřil smyslově prožívané okouzlení proměnlivou skutečností. Pomůže báseň pochopit motto k celé sbírce?

Odevzdal jsem svůj lístek ve znamení revoluce,
neboť jsem ten, jenž cítí osudnou nutnost štěstí.
Proti všem, kdož necitelnými mozky hromadí víc,
nežli je možno vyčerpati jedním životem.
 Vyvlastnit jejich moc
 a přinutit vojska, aby byla ve střehu
 nad každým, kdo chce shromažďovati.
Neboť jsem ten, jenž cítí osudnou potřebu štěstí
 a poznáv prostý smysl života,
 chci míti právo jej prožít.
Proto jsem odevzdal svůj lístek ve znamení revoluce.
 Mám právo jej prožít.

Nikoliv, ale napovídá to cestu k oslavným básním stalinské éry, jejíž hořkou příchut' stačil poznat.

Výbor Rosa klubu ČR

Předseda	Dr. Josef Thomas, Českomalínská 17, 160 00 Praha 6, josef.thomas@suro.cz
Místopředsedové	Doc. Ing. Bohumil Jaša, Mathonova 34, 613 00 Brno MUDr. Stanislav Konštický, Postranní 665, 503 11 Hradec Králové
Hospodář	Vladislav Bártík, Novosibírská 1229, 190 16 Praha 9 - Újezd n. L.
Evidence členů	Ing. Alena Haberhauerová, Štorkánova 2810, 150 00 Praha 5
Členové výboru	Jiří Pozník, Bendlova 66, 500 08 Hradec Králové Miroslav Novák, Pod strání 484, 500 06 Hradec Králové Ing. Dagmar Maixnerová, FLORA, 771 11 Olomouc Věra Milerová, Klírova 1923, 148 00 Praha 4, vera.milerova@seznam Ing. Jiří Pirner, Karla Čapka 572, 500 02 Hradec Králové Miroslava Dostálová, U Jordánu 258, 503 03 Holohlavy RNDr. Václav Koula, Kozelkova 447, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
Revizní komise	Ing. Eduard Killberger, Na Bajnarce 14, 317 00 Plzeň Radmila Příbylská, Na Lhotech 732/1, 148 00 Praha 4
Vedoucí odborů	Praha: Věra Milerová, adresa viz výše Hradec Králové: Ing. Jiří Pirner, adresa viz výše Olomouc: Ing. D. Maixnerová, adresa viz výše Brno: Doc. Ing. Bohumil Jaša, adresa viz výše Frenštát p. R.: Oldřich Slovák, Rožnovská 674, 744 01 Frenštát Plzeň: Ing. Eduard Kilberger, adresa viz výše
Odborný poradce	Zdeněk Kráčmar, Holovousy 46, 508 01 Hořice, tel. 435 691 182

ROSA KLUB ČR je specializovanou základní organizací Českého zahrádkářského svazu, která sdružuje milovníky, pěstitele i šlechtitele růží a propaguje všestranný rozvoj růžařství.

Roční členský účelový příspěvek činí 100 Kč nebo 80 Kč pro důchodce, a to pro všechny členy. Členové, kteří jsou členy ČZS jen prostřednictvím evidence v SZO Rosa klub ČR, platí navíc **základní členský příspěvek 100Kč ročně (tedy 200 nebo 180 Kč)**, a to i v důchodovém věku. Příspěvky jsou splatné vždy do konce dubna.

Zpravodaj Rosa klubu ČR č. 95

Časopis vydává ROSA KLUB ČR

Livornská 440, 109 00 Praha 10, www.zahradkari.cz a www.rosaklub.cz

Zpravodaj Rosa klubu vychází nepravidelně a je vydáván zejména pro členy Rosa klubu ČR; za vydávání odpovídá Dr. J. Thomas (adresa viz výše); jemu zasíláte příspěvky do zpravodaje, inzeráty, náměty i dotazy k náplni. Za obsah článků ručí autoři.

Zapsán v evidenci periodického tisku MK ČR s evidenčním číslem MK ČR E 10963

Grafická úprava a sazba: Ing. Lucie Vodičková

Vytiskla tiskárna PB tisk, Příbram

Číslo 95 vyšlo v únoru 2008

DVA AKVARELY ANNE - MARIE TRECHSLIN, foto Rozenbulletin 2007

M. L. Hlobilová
RŮŽIČKY S GRANÁTOVÝM
JABLKEM
35 x 27 mm
olej na plátně
2000

M. L. Hlobilová
KYTIČKA RŮŽIČEK
S PODZIMNÍMI PLODY
35 x 27 mm
olej na plátně
2000